

ሰውነቱን ንጹሕ አድርጎ የሚይዘው፤
 ሳይታክት በትጋት የሚታጠብ ሰው ነው።
 ንጹሕ ነው ገላችን በንጹሕ ሊያዘው፤
 ያያዝ ጉድለት ነው የሚያስተዳድረው።
 በንስሐ እንደድ ነፍስ ካልጸዳች፤
 በኃጢአት ጭቅቅት ትላሽቃለች።
 ከዘር ኃጢአታችን ቀድሶ አንጽቶናል፤
 ሆኖም ስንቆሽሽ ንስሐ ያሻናል።
 ኃጢአት እየሰራን ስለምንቆሽሽ፤
 ሲያልን መውደድ ነው ንስሐ መሸሽ።
 ውሃና ንስሐ የሚጠላ ሰው፤
 ቆሽሾ ይኖራል በነፍስ በሥጋው።

ፈውስ

የልብሱን ጫፍ ብንካ እድናለሁ ብላ አምና ተማምና
 የተፈወሰችው ሴት ታስደንቀኛለች። ላመነ ሰው ጸበል፤
 እምነት፤ ዳቤ፤ ንፍሮ ፈዋሽ ነው። ስዕል ወይም መስቀል
 መተሻሸት ያድናል። አምላካችን ቸር በመሆኑ ሰውን እንደ
 እምነቱ ያድነዋል።

አስራ ሁለት ዓመት ደም የፈሰሳት፤
 ጠረፏ ታውቅ ሰው አይጠጋት፤
 ትዳር እንዳትይዝ ማንም አይፈቅዳት።
 አደባባይ መውጣት እየተሳቀቀች፤
 ባዘን በትካዜ ተደብቃ ኖረች።
 አንድ ቀን ማለዳ ፀሐይ እየሞቀች፤
 በደስታ ተውጠው የሰፈሯ ሰዎች፤
 ስለ ኢየሱስ መምጣት ሲያዳንቁ ሰማች።
 በሰራው ታምራት እየተገረመ፤
 ፈሪሳውያኑን እየተራገመ፤
 ታዝበው ሲያውኩት እየተቃወሙ፤
 ከወሬኞች ጋራ በሀሰት እያሙ።
 እውር እንዳበራ ጎባጣ እንዳቀና፤
 ውሃ እንደለወጠ ወደ ወይን ቃና።
 የሞተ እንዳስነሳ እንደ ተገነዘ፤
 አልጋ ተሸክሞ ሽባ እንደተጓዘ።
 ሰማች ታምራቱን አንዱንም ሳትስት፤

እንደመጣ አወቀች ሊሆን መድኃኒት፤
 ካስጨነቃት ደዌ ሊገላግላት።
 ለመሄድ ወሰነች ወደ ጉባዔው፤
 ክርስቶስን በዚያ እንድታገኘው፤
 ምህረት ደህንነትን ልትጠይቀው።
 ሆኗን እያመማት ሽንጧን ቀስፏት፤
 እግሯ ሽባ ሆኖ መሄድ ተስኗት፤
 ዓይኗን እየወጋት እራሷን አሟት፤
 እንደምንም ብላ ከቤቷ ወጣች፤
 ወደ መናኸሪያው ጀማው ደረሰች።
 አየችው ሲመጣ ከሩቁ ታጅቦ፤
 እንደንቦች አውራ በሰዎች ተከቦ።
 ምን ላድርግ ምን ልበል ብላ ስትጠጋ፤
 አለፈ በፊቷ አጀቡ ተንጋጋ፤
 “ኮረብታ እንደሚወርድ እንደፍየል መንጋ።”
 “የዳዊት ልጅ መጣ እግዚር ላከልን፤
 ከቄሳር አገዛዝ ሊገላግለን፤”
 እያሉ ዘመሩ ሰውን ሊያነሳሱ፤
 መሆኑን ሳያውቁት አምላካቸው እሱ።
 ዋርዳው ብዙ ሆኖ እንደ ጥር ሠርግ፤
 ሊታይ አልተቻለም ካላሉ ዘለግ፤
 እዛፍ ላይ ካልወጡ እንደ ዘኔዎስ፤
 አይታይም ጌታ በዝቶ ትርምስ። ገፍትረው
 አስገቧት መሀል ሳታስበው፤ እንደ ወንዝ
 ዳር ዛፍ ጎርፍ እንደጠለፈው።

ከኋላ ሚተመው ወደፊት ሊገፋ፤
 መቆሚያ መሄጃ መተንፈሻ ጠፋ።
 እንደምንም ብላ ከኋላው ደረሰች፤
 በሰዎች መሀከል ነጠላውን አየች፤
 “ይቅር በለኝ” ብላ የጨርቁን ጫፍ ያዘች።
 እሱም ተናገረ ኃይል እንደወጣው፤
 ለማወቅ ፈለገ ማን እንደነካው።
 “በድፍረት አይደለም ኋሊአተኛ ነኝ፤
 ጨርቅህን ለመንካት የማይገባኝ፤
 ማረኝ ይቅር በለኝ ከደሜም አንጸኝ።”
 ዘለላ ዘለላ እምባ እያፈሰሰች፤
 “የዳዊት ልጅ ማረኝ” ብላ ተማጸነች።
 የተቀደደውን የደም ሥር ጣፈው፤
 በእሳተ መለኮት ተኩሶ አዳነው።
 እንደ እምነቷ ሆነ አምላክ ታደጋት፤
 “እልል!” ብላ ጮኸች ድኅነት ተሰምቷት።
 “ንሴብሆ ጌታ የዳዊት ልጅ” አለች፤
 ካስጨነቃት ደዌ እንደተፈወሰች፤
 የሰራውን ታምር ጮኻ ተናገረች።

ጽናት

የቆሎ ተማሪ ደበሎ ለብሶ፤ ረጂም ዘንግ ይዞ፤ ኮረጃ (አኩፋዳ) አንግቶ ከቤት እቤት እየተዘዋወረ ፍርፋሪ በእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ስም የሚለምነው አማኞች የሷ ስም ተጠርቶ እንደማይጨክኑ ስለሚተማመን ነው። ተስፋ ባይኖረው ኖሮ መንደር ለመንደር አይንከራተትም ነበር። አርፎ ይቀመጣል፤ ረሀብ ይነጮዋል። ያም ብቻ አይደለም ቀለም ቆጥሮ ለቁም ነገር አይበቃም። ረጂም ዘንግ ያለው የድንግል ስም ጠሪ፤ መቼ ጦሙን ያድራል አጥቶ ፍርፋሪ። በሚል ስንኝ ጀመርኩና እሱን ትቶ ከሀሳቡ ብዙ ሳልርቅ የሚከተለውን ግጥም ጻፍኩ።

ብዙ ፈታኝ ነገር ያጋጥማልና፤
ሳታወላውል ቁም በሃይማኖት ጽና።
መከራና ችግር ውርደት ቢደርስብህ፤
በአቋምህ ጸንተህ ቁም እግዚርን ተማምነህ።
በጊዜያዊ ችግር የሚኖወጥ ሰው፤
መቆጩቱ አይቀርም ችግሩን ሲያልፈው፤
ሥጋ እንዳማረው ሰው በሬ እንዳረደው።
ለጊዜው የማያልፍ ከባድ ይመስላል፤
ጭንቀቱም አይጣል ነው ሰዓት ይረዝማል።
አትሸነፍለት እጅህን አትስጥ፤
አጥብቀህ ታገለው ተስፋ ሳትቆርጥ።

በመጋፈጥ ሳይሆን ራስ በመጉዳት፤
በብልጠት በትዕግሥት በዘዴና ዕውቀት።
ሰነፍ ሰው ካገኘ ችግር ይወበራል፤
ደሃ እንዳየ ውሻ ለመንከስ ይሮጣል።
ችግር መጓጓዣው መንገዱ ኃጢአት፤
ያለ ተስፋ መኖር ስንፍና ሀኪት።

ማዕደት

ከትንሳኤ በኋላ ሁለት መንገደኞች ሆነው እርስ በርሳቸው እየተጨዋወቱ ሲጓዙ ከኋላቸው ሆኖ ጨዋታቸውን ይሰማ የነበረውና ስለስቅለቱም ያጫወቱት ከዚያም እቤታቸው ሲደርሱ ጋብዘውት ማዕደቸውን የባረከላቸው እንግዳው ሰው አምላክ እንደሆነ ሲረዱት ምን ዓይነት ድንቅ ነገር እንደሚሰማቸው መገመት ይቻላል። ከዚህም በላይ የሚያስደንቀው እነዚህ ማንነቱን ያላወቁት መንገደኞች አባቶቻችን ሊቃውንት በትንታኔአቸው እንደገለጹባቸው ኒቆዲሞስና ሉቃስ መሆናቸው ነው። ሁለቱ የቅርብ ወዳጃቸውንና ጌታቸውን ለማወቅ የተሳናቸው “ልብ ካላየ ዓይን አያይም” የተባለው ደርሶባቸው ነው።

ኒቆዲሞስ አንደበቱ ቁጥብ ክፉ የማይወጣው፤
 ሩህ ሩህ ደግ ነው ሁሉ የሚወደው፤
 ለምንድን ሰቀሉት ምንድን ነው
 ያጠፋው?

ሉቃስ እናውቃለን ብለው የሚኮፈሱት፤
 ካህናቱ ናቸው የወነጀሉት፤
 ሸቃጮቹን ይዘው የበየኑበት፤
 ከወንበዶች ጋራ ተሰቅሎ እንዲሞት።

ኒቆዲሞስ ይህንን ሰው አሁን በግፍ የሰቀሉ፤
 ኋላ ልጆቻቸው ፍርድን ያገኛሉ።

ኢየሱስ ምንድን ነው ነገሩ የምታወሩት?

ምን ተደረገ ነው ከቶ የምትሉት?

ማነው እሱ ደግሞ ግፍ የዋሉበት?

ሉቃስ እውር የሚያበራ ጎባጣ የሚያቀና፤
 ናዝሬት ቢኖራት አንድ ሀሳብ ቀና፤
 ምድረ ቀራጭ ሰዱቅ ፈሪሳውያን፤
 አድመው ተነሱ ሰቀሉት እሱን።

ይኸ ሁሉ ሲሆን አልሰማሁም ካልህ፤
 ከተማዋ ጠባብ የት ሀገር ነበርህ?

ኒቆዲሞስ እንኳንም ቀረብህ እንኳንም አላየህ፤
 ግፍ ሲሰራ ብታይ ምን ትጠቀማለህ?
 አይመኝም መውለድ እናቱን ያየ ሰው፤
 እንባዋንስታፈስ መንታ መንታአድርጋው።
 ወንጀለኛ ቢሆን ግፍ የሰራ ሰው፤

አናወራም ነበር ጊዜ ሰጥተነው።

ኢየሱስ ለመሆኑ እናንተ ብሉይ ታውቃላችሁ፤
 ነቢያት ያሉትን በደንብ ለይታችሁ፤
 አደመጣችሁ ወይ እሱስ ሲመክራችሁ?
 ታምር እየሰራ አሳ እያበላችሁ።

ሉቃስ እኛ እንዲህ ቁም ነገር መቸ መሰለን፤
 ቁመናው ውበቱ ድምጹ እየሳበን፤
 የሚያበላን ዳቦ ጥፍጥፍው ማርኮን፤
 እጅ የሚያስቆረጥም አሳ ኮርሸመን፤
 የአጀቡ ጋጋታ ነው እንጂ አፍዞን፤
 በምሳሌ አድርጎ ሲተርክልን፤
 ከማዳነቅ በቀር እኛ መቸ ገባን።

ኒቆዲሞስ

ሰፈራችን ደረስን ብዙ ተጫወትን፤
ሰላመጣጣኸን እግዚር ይስጥልን፤
የሚያነጋግረን ጨዋታ ይዘን፤
ብዙ ምዕራፍ መጣን ምንም ሳይደክመን፤
ጎራ እንበልና ቤት ያፈራውን፤
እንቃመስ እስቲ ባንድ ላይ ሆነን፤
እባክህ ክቡር ሆይ አታሳፍረን።

ኢየሱስ

ማወቅ ያለባችሁ ትልቅ ቁም ነገር፤
ክርስቶስ የመጣው ወደዚች ምድር፤
ተወግሮ ተሰቅሎ ሞት ከኛ ሊያስቀር፤
ኋላም እንደሚያርግ ድል አርጎ በክብር።
እንደሞተ አልቀረም በሳልስት ተነስቷል፤
ወደፊት አንድ ቀን ለፍርድ ይመለሳል፤
ለሰው ልጆች ሁሉ በክብር ይገለጻል።
በዚያን ጊዜ ሁሉም ፍርዱን ይቀበላል፤
ደግ የሰራው ሲጸድቅ ክፉው ይኮነናል፤
ዓለም ቢያልፍ ይቀላል ይኸ ቃል ከሚያልፍ፤
ምርጫችን የኛ ነው ደግነት ወይ ግፍ።
ሲያል ወይም ገነት ከሁለቱ አንዱን፤
እንድንመርጥ አዞናል በሥራ ገልጸን።

ተራኪ

ገበታ ሲያቀርቡ ምግቡን ሲባርክ፤
በገሀድ አወቁት እንደሆነ አምላክ።
ሰላስተናገዱት እንግዳ መስሏቸው፤
መርቆ ቀድሶ በረከት ሰጣቸው።
ቤቱ ብርሃን ሆነ ግርማ ሞገስ ሞላው፤

ሲሸበሩ አይቷቸው በቃሉ አጸናቸው፤
አይዟችሁ እኔ ነኝ ተረጋጉ አላቸው።

በረዶ

ዓይን ብርሃን ከተለየው ይፈዛላል፤ ይታወራልም።
እንደዚሁም፤ እግዚአብሔርን የማያውቅ፤ በእግዚአብሔር
ሕግ የማይኖር ሰው ይጠፋል። እውነተኛ ሰላምና ደስታ
የሚገኘው ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው። አንድ ሰው
በስም ብቻ ክርስቲያን ከሆነ፤ ሕይወቱ ግን የክርስትና
ሕይወት ከሌለው ከማያምን ሰው የሚሻል አይደለም።
እንደማያምነው ሰው እሱም ከጥፋት አይድንም።

የበረዶ ንጣት ጨለማን ሲሸረውና ብርሃኑ ወለል ብሎ ሲታይ
ፀሐይም ሆነ ጨረቃ ስለሌሉ ብርሃኑ ዘላቂ አይመስልም። ግን
ይህ ሀሳብ ከፍርሐትና ከጥርጣሬ የመጣ ነው እንጂ ያ ብርሃን
አለ። ጻድቃን ሰማዕታት አያማልዱም የሚሉ ሰዎች ራሳቸው
በፈጠሩት ጥርጣሬ ነው እንጂ ከማማለድ አልፈው
እንደሚፈርዱም ተነግሮላቸዋል። ይህን ጽሑፍ ለመጻፍ
ያነሳሳኝ ባለፈው ክረምት (በኛ 2002 በፈረንጆች 2010)
በዳላስ ከተማ በረዶ ባልተለመደ ሁኔታ ጥሎ ከእኩለ ሌሊት
በኋላ በቤታችን ደጅ ልክ ቀን እንደሆነ ብርሃን ወለል ብሎ
ታየኝ። በረዶ ጨለማን እንደሚሸር አላውቅም ወይም አጋጥሞኝ
አያውቅም ነበር። “ቆለኛ” ስለሆንኩ ስለበረዶ ብዙም
እንደማላውቅ ተረዳሁ።

ፀሐይ አትታይም ነውና ክረምት፤
ብናኙ በረዶ ጣለ ቀን ከሌት።
ነጭ በነጭ ሆነ ከዳር እስከዳር፤

ዓይን የሚያየው ሁሉ በውጭ ያል ነገር።
አንዳንዶቹ ዛፎች ቅጠል የሌላቸው፤
በረዶ ተላብሰው አቤት ሲያምርባቸው።
ሌሊቱ ቀን ሆነ ብርሃን አፈካው፤
ባልተለመደ መልክ ጠፋ ጨለማው።
የፀሐይ ነጸብራቅ ጨረቃ ሳትወጣ፤
በረድ ብርሃንን ከወዴት አመጣ?፤
ለካ ይህን ኖሯል ዳንኤል ያየው፤
በረዶ አምላኩን ያመስግን ያለው።
ጻድቃን ሰማዕታት ብርሃን መልበሳቸው፤
ነው ለካ ምሳሌው ከኃጢአት መንጻታቸው።
ኃጢአተኛማ ሰው ብርሃንን ይፈራል፤
በጨለማ ዋሻ አድፍጦ ይኖራል።

"ሰው ዕዳ ነው"

በልጅነት ዘመኔ አንድ አባ ሕፃን የሚባሉ አጭር፣ ቀጭንና ደካማ መነኩሴ ከሩቅ አገር መጥተው እኛ ሠፈር ሲደርሱ ስለመሸባቸውና ወደየትም መሄድ ስለተቸገሩ የኛን ጎረቤት እንድታሳድራቸው ይጠይቋቸዋል። ባለቤቷ መሸታ ቤት አምሸቶ ገና አልገባም። እሷም ስላዘነችላቸው ወደቤት እንዲገቡ ትፈቅድላቸዋለች። ባልየው ከውጭ ሲመጣ የማያውቀውን እንግዳ እቤት ወንበር ላይ ጉብ ብሎ ያያል። በመጠጥ ኃይል አእምሮውን ስለሳተ ሚስቱን ሊደባደብ ዱላ ሲፈላልግ አቅመ ደካማው መነኩሴ ሊገላግሉ ከተቀመጡበት ሲነሱ እሳቸውንም ሊማታ ይጋበዛል። በዚህን ጊዜ በሁኔታው ተገርመው "ሰው ዕዳ ነው!" አሉ ይባላል። የዚህን ግጥም ርዕስ የተዋሰኑት ከሳቸው ነው።

እንደምናስተውለው ፍጡር ለፍጡር አያዝንም። ጉልበተኛና አሸናፊ ነው በበላይነት የሚኖረው። ሰው ፍቅርን ቢያጠብቅ በሰላም መኖር በቻለ ነበር። አንዱ ሌላውን የሚያጠፋው በፍርሃትና በጥላቻ ስሜት ነው። ሁሉም ሰላም ፈላጊዎች እንደሆኑ ቢተማመኑ ኖሮ ለመጎዳዳት ባልተፈላለጉም ነበር። አምላካችን "ጠላታችሁን ውደዱ" ማለቱ በሰዎች ላይ ክፉ እንዳናስብና ሰላማውያን እንድንሆን ነው። ሰው ታላቅ ችሎታ ስላለው እንኳን በቋንቋ የሚግባባውን መሰሉን ይቅርና አደገኛ የሆኑትንም ፍጥረት እያግባባ ሊጠቀምባቸው ይችላል። ንብ የምትናደፈው፣ አህያና በቅሎ የሚራገጡት ላም

የምትዋጋው ምናልባት የሰው ክፉት እያስመረራቸው ሊሆን ይችላል።

አንዱ ብዙ ላይኖር ሌላውን ይገድላል፤
የሰው ልጅ ሆን ብሎ ግፍን ይፈጽማል፤
ሰው ክፉ ነውና ማን ለሱ ይተኛል።
ውሻ በቀንጣጤው ባት ይዘለዝላል፤
ተባይ ራስ እግሩን ጀርባውን ይመጣል፤
ጅብም በጨለማ ቦትርፎ ይሸሻል፤
በሬ በሹል ቀንዱ ጎን ይሰባብራል።
ቀፎውን ከነኩ ንብም ይናደፋል፤
ጭነት ሲበዛበት አህያ ይረግጣል፤
ዝንብ ቆሻሻ አያጣም ምግብ ይበክላል፤
ሰው ክፉ ነውና ለሰው ማን ይተኛል?!
ደግነትን ብንወድ መተላለብ ብናውቅ፤
እንወጣ ነበር ከመከራ ከጭንቅ።
በማማበል እንጂ በደንብ በመግራት፤
መች ይታዘዛሉ በኃይል እንስሳት።
እንደሚገኝ ሲያውቁ የጋራ ጥቅም፤
ይደጋገፋሉ እነሱም እንዳቅም።

ላሞች ወተት፣ አጓት፣ ቅቤ ይሰጣሉ፤
የአዞን መንጋጋ ወፎች ይወቅራሉ፤
ከከብቶች ጀርባ ላይ መኸገር ይለቅማሉ፤
ንቦች ታታሪዎች ብዙ ይደክማሉ፤

አበቦች በመቅሰም አዝርዕት ያራባሉ፤
 ፈዋሽነት ያለው ማር ያዘጋጃሉ።
 የእባብ መርዝ በዘዴ መድኃኒት ከሆነ፤
 ፍጡር በፍጡር ላይ ለምንድን ጨከነ?
 በሰላም በፍቅር አብሮ መኖር ሲቻል፤
 መተማመን ጠፍቶ ሰው ይተላለቃል።
 የማይቀርለትን ሰው ሞትን ከፈራ፤
 ሌላውን ሲገድል ምንውልቡ አይራራ?

“እውነትን እውነት በሉ”

ደግ የተዋለለት ሰው ውለታውን ዘንግቶ ደግን
 በደግ እንደመመለስ ፋንታ ክፉ ሲሰራ ሲገኝ “ወጪት ሰባሪ”
 ይባላል። የይሁዳን ታሪክ ለመጥቀስ ይመስለኛል።

አብሮ የመቀመጥ መብት ተሰጥቶት፤
 እጁን ማጥለቅ ችሎ ከጌታ ወጪት፤
 ያገኘውን ክብር ባለመረዳት፤
 ከሃይማኖት ይልቅ ገንዘብ በልጦበት፤
 ሦስት ፓውንድ ተመኘ በክርስቶስ ሞት።
 ጌታን የቀረቡት ደግ የዋለላቸው፤
 የካዱት ሞልተዋል ቀን ሲወጣላቸው።

እዚህ ላይ ለየት ያለ ታሪክ የምናገኘው ከተወለደ ጀምሮ
 በግንባሩ ላይ ለምልክት እንኳ ዓይን ስላልነበረው ወጣት
 ነው። ዓይነ-ሥውሩ ክርስቶስ ዓይን ያበጀለት ጌታ፤ አድራጊ
 ፈጣሪ መሆኑን ስለተረዳ ፈሪሳውያኑ ይህን የሚያውቀውን ሀቅ
 ለማስተባበል ሲሞክሩ በመስማቱ ለሕይወቱ ሳይሳሳ በድፍረት
 ክርክር ገጥሟቸዋል።

ፊቱን ዓይን የነሳው በፈጠረው ለት፤
 አይደለም የትውልድ ኃጢአት ኖሮበት፤
 አድኅ ተመንድኅ ነፍስ ያወቀ ለት፤
 አጣርቶ የሚያይበት ዓይን ተሰርቶለት፤

እንዲመሰክር ነው ስለ ክርስቶስ፤
 አምላክ እንደሆነ የሚፈርድ ንጉሥ።
 እናውቃለን ብለው የሚኮፈሱት፤
 ፈሪሳውያኑ መስለው ሊቃውንት፤
 ከነሱ አሳንሰው አምላክን አዩት።
 በእብሪት ተወጥረው አይሰሙም ከልብ፤
 ዓይናቸው አያይም አጣርቶ በደንብ፤
 እውሩ ተሻለ ዓይን የበራለት፤
 የአምላክ ልጅ ነው ብሎ መስከረለት።
 እያወቀ ልቡ እንደማይምሩት፤
 በፀጋ ሊቀበል የነሱን ቅጣት፤
 እውነት ተናገረ በቆራጥነት፤
 አዳኝ እንደሆነ ዓይን የሠራለት።

አሮን

አሮን ከሙሴ ጋር ሆኖ እስራኤላውያንን ከግብፅ አገዛዝ ነፃ
 ያወጣ፤ የኤርትራን ባሕር ያሻገረ ታላቅ ሰው ነበር።
 እግዚአብሔር እስራኤላውያንን በበረሃ መና እያወረደ፤ ከአለት
 ውሃ እያፈለቀ፤ ሐሩሩን በደመና እየከለለ እንዴት ነፃ
 እንዳወጣቸው ፈርኦንም ከነሠራዊቱ በባሕር እንደሰጠመ
 በዓይኑ ተመልክቷል። አሮንን ያህል ታላቅ የሃይማኖት ሰው
 እስራኤላውያን ወገኖቹ ከእግዚአብሔር ሌላ በጣዖት ለማምለክ
 ሲከጅሉ ይተባበራቸዋል ለማለት የማይታመን ነገር ነው።
 ወገኖቹ ጣዖት ሥራልን ሲሉት ስህተት እንደሆኑና ማመን
 የሚገባቸው እግዚአብሔርን ብቻ እንደሆነ ያውቃል። ሆኖም
 ጣዖትን የማምለክ ሀሳባቸውን ሊያስቀይራቸው ቢሞክር
 እንደማይቀበሉትና ከቶም መከራ እንደሚያደርሱበት ሥጋት
 አድርገዋል። አይሁዶች ወርቅ ስለሚወዱ ጣኦት
 እንዲሰራላቸው ወርቃችሁን አምጡ ቢላቸው ለወርቃቸው
 ስስተው ስለጣኦት ያላቸውን ሀሳብ ይቀይራሉ ብሎ አስቦ
 ነበር። ነገር ግን ያልጠበቀው ደረሰ። ወርቃቸውን ለመስጠት
 ተስማሙ። እሱም ሥጋዊ ሞትን ፈርቶ የማያዛልቃቸውን
 ጣዖት ሠራላቸው። ፈቃዳቸውን ለመፈጸም ብሎ
 እግዚአብሔርን ለመክዳት ተባባሪአቸው ሆነ። "ትልቁ ዳቦ
 ሊጥ ሆነ" ይሏል ይኸ ነው።
 በዘመናችንም በእግዚአብሔር ትዕዛዝ መሠረት ሳይሆን ለሰዎች
 እንደሚመች ወይም ሰዎች በሚፈልጉት መንገድ ሃይማኖቱን
 ለማስኬድ የሚሞክሩ አሮንን የሚመስሉ አሉ።

የእግዜር ምርጥ ሕዝቦች በመባላቸው፤
 የሚሰሩት ኃጢአት ሳይሰማቸው፤
 እግዜርን ለማየት መብት እንዳላቸው፤
 ያስቡ ነበረ ቢሳካላቸው።
 ተስፋቸው ሲጨልም አልሆን ሲላቸው፤
 ሙሴ ዘወር ሲል ካጠገባቸው፤ አሮንን
 ለመኑት እንዲያቆምላቸው፤ የሚዳስስ
 አምላክ በዓይን የሚታያቸው። “ቀናተኛ
 አምላክ ነኝ” ብሎ ስላላቸው፤ ቃሉን
 ለማስለወጥ ነበር መከራቸው። አሮን
 እምቢ ማለት መላ ቢጠፋው፤
 በእሳት የሚያቀልጠው ወርቅ አምጡ አላቸው።
 የማይቸሩ መስሎት የማያደርጉት፤
 ፈተና ውስጥ ገባ አሳር አሳዩት።
 ለበጎ ነው እንጂ ሰው የሚሰስት፤
 ዓይኑን መቼ ያሻል ለጥፋት ሲሉት።
 ስለተቃጠሉ በፍትወት ኃጢአት፤
 ቅርም አልተሰኙ ወርቅ ሲሰጡት፤
 ላብ ሳያፈሱበት ዘርፈው ካገኙት።
 የእግራቸውን አልቦ የእጃቸውን አምባር፤
 ያንገታቸውን ሀብል ጉንጉኑ የሚያምር፤
 የጀሮ ጉትቻ የጣት ቀለበት፤
 ጌጣቸውን ሁሉ አውልቀው ሰጡት።
 አልቻለም ለማመን በጣም ደነገጠ፤

ሀፍረትም ተሰማው ቃሉን ስለሰጠ።
 ምንም አላዘነ አንድም ቅርስ አልቀረው፤
 ወደ ነደደ እሳት ወደ ፍህም ሲጥለው፤
 ያለህቅ ነውና ሁሉም የተገኘው።
 ለምን ይሆን አሮን ያበጀው ጣዖት፤
 እግዜር ለማሳዘን ሰው ለማስደሰት።
 አሮን ታላቅ ነቢይ የሙሴ አንደበት፤
 እግዜርን ያውቀዋል ሲያወርድ በረከት።
 የእስራኤልን ሰዎች መርቷል በበረሀ፤
 ከሙሴ ጋር ሆኖ እያጠጣ ውሃ።
 የዘንጉ መለምለም በቤተ መቅደስ፤
 ትንቢት ሆኖለታል ስለ ድንግል ጽንሰ።
 ታዲያ ለምን ይሆን ያበጀው ጣዖት፤
 እንደሆነ ሲያውቀው ዋነኛ ኃጢአት።
 እንደምን ቸገረው በእግዜር መመካት፤
 በሙሉ ልብነት ለመቆም ለእውነት።
 ምንም አልሞከረም ሊመልሳቸው፤
 እስራኤላውያንን ከጥፋታቸው።
 በኮልታፋ አንደበት ሙሴ እንዳስረዳው፤
 እግዜር እንደሚያዝን በአድራጎታቸው፤
 ቀናተኛነቱን መቼም አያጣው።
 ባይፈልግ ይሆናል አንገቱን መስጠት፤
 ቅዱስ ዮሐንስን ታሪክ መሻማት፤
 መጠበቁ ይሆን ሙሴ እስኪመለስ፤
 ጽላቱን ለማየት ጣዖትን ሲያፈርስ።

ገባዖን

ገባዖን በ1966 ዓ.ም. በሀገራችን በወሎ ክፍለ ሀገር የደረሰውን ረሀብ ያስታውሰኛል። ረሀቡ ይፋ የወጣው በ1966 ዓ.ም. ይሁን እንጂ ባላገሩ መራብ የጀመረው ግን ከዚያ ቀደም ብሎ ነበር። በ1958 ዓ.ም. አካባቢ ሰው የሚቀምሰው አጥቶ ከእርዳታ የተገኘ ፋርኖ ዱቄት ሲታደል ትዝ ይለኛል።

በገባዖን ሰማይ ፀሐይ ከረረ፤
ሳር ቅጠሉ ዛፉ ከሰለ አረረ።
እረጭ ያለ ሰማይ ወፍ የማይበርበት፤
ክንችር ያለ ፀሐይ ወበቅ የበዛበት፤
ምድሩ ተተልትሏል ስለ ከፋ ድርቀት።
ወንዞቹ ደረቁ ምንጮቹ ነጠፉ፤
ቅጠሎች ከሰሙ ሰብሎች ረገፉ፤
አእዋፍ ተንጫጩ ሰዎች ለፈለፉ።
ከብቶች ተፋዘዙ እጥንታቸው ወጣ፤
የሚጋጥ የሚላስ አጡ የሚጠጣ።
ሰማዩን ለጉሞ ኤልያስ ነቢይ፤
ዋሻ ተደበቀ መዓት እንዳያይ።
ብጥቃ ደመና ታየች በሰማይ፤
የድኅነት ጭላንጭል ተሰፋ ልታሳይ።
እግዚአብሔር ፍጥረቱን መቸም ጥሎ አይጥልም፤
ፊቱ መመለሱን ሰዎች አዩ በሕልም።

ኤልያስን አለው ከዋሻ እንዲወጣ፤
ሕዝቡን አረጋግቶ ሰላም እንዲያመጣ።
የእንጨት ለቃሚዋን ቤቷን እንዲሞላ፤
በኪዳነ ምሕረት ድሃ እንድታበላ።

አልአዛር

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አልአዛርን ከሞት ሲያስነሳ ዘመዶቹን "ድንጋዩን አንከባሉት!" ብሎ አዘዛቸው። ከሞት ያስነሳ አምላክ ድንጋይ ማንከባለል ተስኖት ሳይሆን ሰዎቹም የድንቅ ሥራው ተካፋዮች እንዲሆኑ ስለፈለገ ነው። ምትሀት ሳይሆን በእውነት አልአዛር ከመቃብር መነሳቱን እንዲያዩ ድንጋዩን እንዲያንከባልሉ አዘዛቸው። እግዚአብሔር ፍጡሩ በበጎ ተግባር እንዲተባበረው ይፈልጋል። ሳንጸም፣ ሳንፀልይና ሳንሰራ እንዲሁ በመቀመጥ ብቻ የሚሳካ ነገር የለም። በቅዱስ ሚካኤል ድርሳን ላይ እንደተገለጸው ሰነፍ ሰው ቅዱስ ሚካኤልን በረከት እንዲሰጠው ሲለምነው "አንተ ሰነፍ አታርስ፤ አትነግድ ምኑን ልባርክልህ?" ብሎ መልሶለታል።

እንኳን ሰውን ያህል ታላቅ ፍጡር ይቅርና ወፍ እንኳ ጥሬ መልቀም የምትችለው ጥሬ ወዳለበት ሥፍራ ከበረረች ነው። የምትበርበት ክንፍ ደግሞ ተሰጥቷል። ዶሮ እንቁላል ጥላ ሃያ አንድ ቀን ታቅፋ አስኳሉ ወደ ጫጩትነት ሲለወጥ ቅርፊቱን መስበርና ጫጩቱን ከቅርፊቱ ማውጣት አለባት። ይህን የሚመለከት ሰው እግዚአብሔርን ማድነቅ መቻል አለበት። እግዚአብሔር በሥነ-ፍጥረቱ ይደነቃልና።

አልአዛር ካረፈ ከሦስት ቀን በኋላ፣ ጌታ ከተፍ አለ በምድረ ገሊላ። ሠለስቱን አውጥተው በአራተኛው ቀን፤

ተሰባስበው ሳለ ለማፍረስ ድንኳን፤
በትላልቅ ፍንጃል ቡና ፉት እያሉ፤
የሕልምም የእውንም ወሬ ያወራሉ።
በፀሐይዋ መውጫ ከወደ ምሥራቅ፤
ክርስቶስ መምጣቱ በውል ሲታወቅ፤
ተስፈንጥራ ወጣች ማርታ በቅጽበት፤
ሁሉም ተከተሏት ያስተዛዘኗት።
"ተከቦ ዙሪያውን በብርሃን ፀዳል፤
አልአዛርን ሊያድን ኢየሱስ ይመጣል፤"
እያሉ ያወሩት አንደኛው አዛውነት፤
ምንም ሕልም አይደለም ይኸው በእውን አዩት።
እህት አማችቼ ሮጠው ቀረቡ፤
የአላዛርን መሞት ነገሩ እያነቡ።
ክርስቶስ አዘነ በሁኔታቸው፤ ምርር
ያለ ሐዘን በማዘናቸው። እሱም
አለቀሰ ሊያጽናና ፈልጎ፤ ሞትን
እንደማያውቅ ራሱ ደንግኝ።
ሊጠይቅ የመጣው በአራተኛው ቀን፤
የአላዛርን መሞት ሁሉም እንዲያምን።
አዳምን "ወዴት ነህ?" ብሎ እንደጠራው፤
የመቃብሩን ሥፍራ እንደማያውቀው፤
"ወዴት ነው?" አላቸው የተቀበረው።
አብሯቸው ተጓዘ ከእድምተኞች ጋራ፤
አካባቢው ካለ የመቃብር ሥፍራ።
"የመቃብሩን ድንጋይ አንከባልሉ" አላቸው፤

አልአዛር ሲነሳ ሁሉ እንዲታያቸው።
 ዶሮ እንቁላል ሰብራ እንደምትፈለፍል፤
 ድንጋዩን አነሱት አላዛር ብቅ እንዲል።
 መግነዙን ፈቱለት ልብስም አለበሱት፤
 ማመን ተስኗቸው አገላብጠው አዩት።
 ምንም ድካም የለው ረሀብ ጥማት፤
 ትናንት መሰላቸው የተለያዩት።
 አልዓዛር ተነሳ በአራተኛው ቀን፤
 ሰውን ለማስተማር ትንሳኤ ብርሃን።

የሰው ያለህ

ብዙዎቻችን ለስሙ ክርስቲያኖች እንባላለን እንጂ የክርስትና
 ወጉ የለንም። በእኛ ምግባረ ብልሹነት ሃይማኖታችንን
 እናስተቻለን። ሃይማኖታችን የኛን ክፉ ምግባር ታበረታታ
 ይመስል።

ማኅተብ ያልበጠሰ እውነት ያጠበቀ፤
 እንቁታ የሚገባው በዕድሜው የዘለቀ፤
 አለ ወይ ትልቅ ሰው? አለ ወይ ክርስቲያን?
 በሰው የማይዋሸቅ በራሱ የሚታመን።
 ቀጥ ብሎ የሚሄድ ሳያጎበድድ፤
 ያልተተበተበ በዘመድ አዝማድ።
 የት ይሆን? መገኛው እውነተኛ ሰው፤
 የማይሸማቀቅ ቅንነት ያለው።
 ከሰው ሲቀላቀል የማያውቅ ሥጋት፤
 የማያስባንኑት ግፍና ክህደት።

የማታ እንጀራ

በልጅነት ዘመኔ የማውቃቸው አንድ አቅመ ደካማ ዓይነት ሥውር መነኩሴ ነበሩ። የሚተዳደሩት በልመና ነበር። ቀን ከተማ ሲለምኑ ውለው ሲመሻሻ በኛ ቤት በኩል ወደ ማደሪያቸው ወደ ቤተ-ክርስቲያን ይሄዳሉ። ጧት ጧት እዚያው ቤተ-ክርስቲያን ነበር የሚለምኑት። ማታ ማታ ድንገት በኛ ሰፈር ሲያልፉ ካገኘኋቸው እየመራሁ ቤተ-ክርስቲያኑ ድረስ አደርሳቸዋለሁ። መንገዱ ገደላ ገደል ስለሆነ ያለ መሪ ለመሄድ ያስቸግራል። ታዲያ ማደሪያቸው እስከሚደርሱ ድረስ ይመክሩኝ ነበር። አልባሌ ለማኝ ይመስላሉ እንጂ አሁን መለስ ብዬ ሳስታውሰው ትልቅ ሰው ነበሩ። ሁልጊዜ ከመሰነባበታችን በፊት ይመርቁኛል። ደጋግመውም የሚመርቁኝ "የማታ እንጀራ ይስጥህ፤ አይቶ ከማጣት ይሰውርህ" ነበር። እናቴም "የማታ እንጀራ ይስጥህ" ትለኝ ነበር።

ለቸገረው ማዘን ቀን ለጎደለበት፤
መሆኑን ተረድተን እግዚርን ማስደሰት፤
አካፍለን እናጉርስ ካለን ሳንሰሰት።
ያ የተቸገረ የሰው እጅ የሚያየው፤
ማን ያውቃል ምን እንደሁ ምን እንደነበረው?
"አግኝቶ ከማጣት ይሰውራችሁ፤
እንደኔ ከመሆን ይጠብቃችሁ፤"
ብሎ በትካዜ ሲመርቃችሁ፤

ከቶ ምንድን ይሆን የሚሰማችሁ?
ማግኘትና ማጣት ይፈራረቃሉ፤
አንደኛው ለሌላው ቦታ ይለቃሉ።
ከቶ ምንም ቢሆን እንዳማረበት፤
ሁል ጊዜ የሚኖር ቀን ሳይጎድልበት፤
እስከመጨረሻው እስከ ዕለተ ሞት፤
የሚቻል አይመስልም ሲመለከቱት።
አጥቶ ማግኘት ይሻል አይቶ ከማጣት፤
“የማታ እንጀራ” ነው ሰው የሚያስደስት።
ቁልቁል ነው መንገዱ አግኝቶ ማጣት፤
ያጣ ሰው ለማግኘት ይወጣል ዳገት።
ከሰዓት በኋላ ምሽት ሲጀምር፤
ማዘቅዘቁ አይቀርም ሀብትና ጀምበር።
በጎልማሳ ጊዜ ገንዘብ ማፍራት ሲቻል፤
እንዲሁ በከንቱ የሚንቀዋለል፤
መቆጨቱ አይቀርም ኑሮው ሲጓደል፤
ኋላ በስተርጅና ጉልበት ችላ ሲል።

"ላም እሳት ወለደች"

"ላም እሳት ወለደች አትተወው ነገር ልጄ ሆነባት።
አትልሰው ነገር ፈጃት።" ይላሉ የድሮ ሰዎች ሲተርቱ።
እመቤታችንም አምላኳን የመውለዷ ነገር
አስጨንቋታል። ሊቁ አባ ሕርያቆስ በቅዳሴ ማርያም ስለ
እመቤታችን አምላክን የመፀነስ ነገር፤ እሳት የሆነውን
መለኮትን ስትፀንስ አለመቃጠሏ፤ አስደንቆት ጽፏል።
እመቤታችን ሙሴ በሲና በረሀ ሳትቃጠል በእሳት አምድ
የተከበበችውን ዕፀ ጳጦስ ትመስላለች።

ቅድመ ዓለም ያለ እናት፤
በኋላም ያለ አባት፤
አምላክ ተወለደ ሊሆንን መድኃኒት።
ኪሩቤል ሱራፌል ያልቻሉትን ጌታ፤
ካንቺ ተዋሕዶ ታቀፍሺው በርጋታ።
በመስቀል ላይ ውሎ ደሙን ያፈሰሰው፤
ሞትን ድል አድርጎ አበሳን የሻረው፤
ሰው አምላክ በመሆን ለክብር የበቃው፤
አምላክ ተዋሕዶሽ ሥጋሽን ለብሶ ነው።
የእሳቱ ወላፊን በማገፀንሽ፤
ዘጠኝ ወር ነደደ ሳያቃጥልሽ!
ከምን ዓይነት ገል ነው አንቺን የሰራሽ?

ፍትሐት

በመጽሐፍ ቅዱስ ብዙ ተዓምራት ተጽፈዋል። እነ ቅዱስ
ጳውሎስ ታስረውበት በነበረው በሮሜ እስር ቤትም የታየው
የሚደነቅ ነበር።
ተቀፍድደው ሳለ በእግር ሰንሰለት፤
ጨለማ ወሯቸው በሮሜ እስር ቤት፤
ሲላስና ጳውሎስ ሁለት ሰማዕት፤
መዝሙር ሲዘምሩ በውድቅት ሌሊት፤
ደማቅ ብርሃን ታዩ በማረፊያው ቤት።
ታላቅ ጩኸት ሆነ ተናወጠ ቤቱ፤
ተሰነጣጠቀ ሊፈርስ መሠረቱ።
እግረ ሙቁም ላላ ሾለክ ከእግራቸው፤
በሩም ተከፈተ ማንም ሰው ሳይነካው፤
ደረሰ ሰዓቱ ነፃ የመውጫቸው።
ጠባቂው ራደ ከእንቅልፉ ሲነቃ፤
ቤቱን ክፍት ሲያየው ሳይሰበር ሳንቃ፤
ሾተሉን መዘዘ ራሱን ሊያጠፋ፤
እንደማይቀር ሲያውቀው የእስረኞቹ ዳፋ።
ጳውሎስም አጽናናው የወህኒውን ሹም፤
ማንም እንዳልጠፋ እንዳልጎደለም።
ሠለስቱ ደቂቅን ያወጣ ከሳት፤
ታምሩን አሳየ በሮሜ እስር ቤት።
ጳውሎስና ሲላስ ሆነው በሕብረት፤
ሌት ተቀን ሲተጉ በጾም በጸሎት።

ቁርሜሎስ ተራራ

መምህር ዘበነ ለማ በሲልቨር ስፕሪንግስ ከተማ፣ ሜሪ ላንድ በሚያካሂደው በረቡዕ ጉባዔ ጥቅምት 16 ቀን 1998 ዓ.ም. ካስተማረው የተወሰደ። "የዛሬውን ትምህርት አስመልክቶ በቁ የሚጽፈው ግጥም ይታየኛል" ብሎ ከጉባዔው መልስ እራት እየበላን እንደቀልድ ባሳሰበኝ መሠረት በዚያው ምሽት በትኩሱ የተጻፈ።

ጥንቆላ ሟርት አስማት እንዲሁም ድግምት፤
አዶ ከርቤ ጨሌ አውልያ ጣዖት፤
የሰይጣን ማደርያ ርኩስ መናፍስት፤
ኤልዛቤል አክላብ የነሱ ካህናት፤
እግዚአብሔርን ክደው ወድቀው በኃጢአት፤
ገበሩ ለሰይጣን አርደው መስዋዕት።
ዘፈኑ ጨፈሩ ፈጸሙ ርኩሰት፤ ሞትን
አሸተቱ በኤልያስ ፊት። ሰማዩን
ለጎመው ዝናብ እንዳይዘንብ፤
ጌታ ማን እንደሆነ እንዲያውቁ ከልብ፤
የጣዖት ካህናት ኤልዛቤል አክላብ።
ሦስት ዓመት ከመንፈቅ ሰማይ ተጨነቀ፤
ቁጥቋጦው እንስሳው ሰው ሁሉ ደረቀ፤
በዱር በገደሉ ሬሳ ወደቀ።
"ጣዖታችሁ ዳጎል የት ሀገር ነው ያለው?

በረሀብ ስትረግፉ ዝም ብሎ የሚያየው፤
ተኝቶ ይሆናል እስቲ ቀስቅሱት፤
ዝናብ ጠፋ በሉት ሆነ ሦስት ዓመት።
የሰማይን መስኮት መክፈት የሚችለው፤
ደመናን ነፋስን እንዳሻው የሚያዘው፤
በዝናብ አብቅሎ፤
በፀሐይ አብስሎ፤
በፀጋ በረከት የሚመግበን፤
ማነው አምላካችን ፈጥሮ ያልተወን?
እስቲ እንፈታተን በተግባር እንይ፤
እናቅርብ መስዋዕት በተራ እንጸልይ፤
ቁርሜሎስ ተራራ በጉብታው ላይ፤
ምልክት እስክናይ ከላይ ከሰማይ።"
እንደልማዳቸው እንደሚያደርጉት፤
ለጣዖቶቻቸው ሰጡ መስዋዕት፤
ጌቶቻቸው ብዙ አማልክቶቻቸው፤
ፋክክር ነው መሰል ጠፋ አንደበታቸው።
ከጧት የጀመሩ እስከማታ ድረስ፤
ሲዋትቱ ዋሉ ሳይሰሙ ምንም መልስ።
ገላቸውን መንጨት መተልተል ጀመሩ፤
በጣዖቶቻቸው እጅግ ተማረሩ።
አጋንንት ጸጥ አሉ መላው ጠፍቶባቸው፤
ኤልያስ አፍዝዞ በፀሎት አስሯቸው።
የተሰበሰቡት የሕዝብ ሠራዊት፤
"አንፈልግም" አሉ ከእንግዲህ ጣዖት፤

ኤልያስን አሉት "መስዋዕት አቅርብ፤
 እግዚር ይታረቀን በፀሎት አሰብ።"
 ባስመሳይ ካህናት ትዕግሥታቸው አልቆ፤
 አርግፈው ጣሏቸው በጢሶን ሸለቆ፤
 ኤልያስ ለእግዚአብሔር እንዲያቀርብ ፀሎት፤
 መስውያውን ቦታ ግልጽ አረጉለት።
 እሱም አስቆፈረ ጉድጓድ መሰዊያ፤
 ዙሪያውን አስካበ አስራ ሁለት ድንግያ።
 በእስራኤል ነገዶች ሐዋርያት ልክ፤
 አሰላ ቀመሩን በስመ አምላክ።
 ለአብርሃም ለይስሐቅ ለያዕቆብ ጌታ፤
 ለፈጣሪው ጮኽ አሰማ ስሞታ።
 ከሰማይ ወረደ የእሳት ነበልባል፤
 መስዋዕት ሲበላ ታየ ሲያቃጥል።
 "እልል!" አለ ሕዝቡ በግንባር ተደፋ፤
 በኤልያስ አምላክ ሰላገኘ ተሰፋ።

መቻል

"ላያስችል አይሰጥም" ይባላል። የማይቻል ፈተና የለም።
 ከታገሱት ሁሉም ያልፋል። ችግር ብዙም ሳይበዛ እምነትን
 ያጠነክራል። ሰው ችግር ካልደረሰበት እግዚአብሔርን
 አያስታውስም።

ሁሉም ነገር በልክ ጭንቀትም ቢሆን፤
 ያስፈልጋል ለኛ በድን እንዳንገሆን።
 “አንደኛው ሲጫወት እናቱ ሞታበት፤
 ሌላኛው ያለቅሳል ገበያ ሄዳበት።”
 በትንሽ መከራ የሚጨነቅ ሰው፤
 ከሱ የባሰበት እንዳለ ቢያውቀው፤
 ያመሰግን ነበር ተጽናንቶ ባለው።
 ሣራ ልጅ ስትወልድ በዘጠና ዓመቷ፤
 ሲያስቡት ይደንቃል ትዕግሥተኛነቷ።
 እግዚርን ተማምኖ ብዙ ከተለፋ፤
 መሳካቱ አይቀርም ካልቆረጡ ተሰፋ።
 ችግር ሲያንገዳግድ የሚጥል ቢመስልም፤
 የሚታገል ሰው ነው የሚችለው መቆም።
 መከራ ሲጫጫን የሚከብድ ቢመስልም፤
 መሸከም ይቻላል የማይቻል የለም።
 ማሳለፍ ይቻላል ችግርን በርጋታ፤
 ከጠየቁ እግዚርን ዘወትር ጧት ማታ።
 ለጊዜው ይመስላል የማይታለፍ፤

ሌሊቱ አልነጋ ሲል እምቢ ብሎ እንቅልፍ።
 “ያልፋል ሁሉ ነገር እንዳለ አይቆይም፤”
 አይረሳም የለ ይረሳል ሁሉም።
 ለአዲስ ሰው አዲስ ነው የዓለም ነገር፤
 ቋሚና ዘላቂ የሚመስል ነባር።
 ማን ይሆን ደስተኛ እንቅልፍ የሚወስደው?
 የዚህ ዓለም ጣጣ የማያስባንነው።
 ሁሉንም በልኩ መያዝ ይሻላል፤
 የተንዛዛ ነገር ችግር ይፈጥራል።

“ከቶ አይቀርም ሞቱ...”

ከሞት የሚያመልጥ የለም። ሁሉም ፍጡር የተባለ ሟች ነው።
 እስከ ዕለተ ሞታችን ድረስ ግን ደጎች ብንሆንና እግዚአብሔር
 የሚወደውን ለመስራት ብንሞክር እንጠቀማለን።

ክርስቲያን ይንቃል የምድሩን ጉዳይ፤
 ቤቱ ስለሆነ በላይ በሰማይ።
 ደላንም አልደላን ኖረን ኖረን ካፈር፤
 መግባታችን አይቀር ሆነና አፈጣጠር።
 ምን አደካከመው ካፈር ያበጀን፤
 እንደ ጥራጥሬ ጥሎ የሚያነሳን።
 እሸት እንደሆነ እንዳማረበት፤
 የሚቆይ ማን አለ ወቅት ሳያልፍበት።
 ሁሉም እንደነበር እንዳለ አይቆይም፤
 ጊዜ የማይለውጠው ከፍጡር የለም።
 ትናንት የነበረው ዛሬ አይታይም፤
 ትናንት ወዳጅ ያሉት ዛሬ አብሮ አይቆምም፤
 ጊዜ አይቶ ይሸሻል ሰው ሲያጡ አይወድም።
 ልጆች በአዋቂዎች በጃጁት ሲሰቁ፤
 የነገ ተረኞች እንደሆኑ አያውቁ።
 ሰው ለምን ይጓጓል ለዚች ከንቱ ዓለም፤
 ኃጢአት የሚሰራው ላይኖር ዘላለም።
 “የሣር አበባ ነው ሰውም ሆነ ክብሩ፤”
 ጴጥሮስ ወማቴዎስ እንደተናገሩ፤

መርገፍ የማይቀር ነው ምን ቢፍጨረጨፋ።
 ሰው የሚጨነቀው በፍልስፍናው፤
 ለልማቱ ሳይሆን ቶሎ ለመጥፊያው፤
 ሞት እንዳይቀርለት ስለተረዳው።

ዘመቻ

ሆሳዕና የክተት ሰልፍን ያስታውሰኛል። በተለይም ጌታ
 በጦርነት ጊዜ ለአገልግሎት የምታስፈልገውን አህያን መገልገሉ
 ለወንጌል ጦርነት እንደተነሳሳ ያመለክታል።

መንፈስ ቅዱስ መጣ በርግብ ተመስሎ፤
 አብ ድምፁን አሰማ አንድ ልጄ ብሎ፤
 ዮርዳኖስ ሲናገር እንደሌለው አቻ፤
 አፈገፈገለት በክብር ለሱ ብቻ።
 ዘመሩ ሕፃናት ገና ጡት ያልጣሉ፤
 "ሆሳዕና በአርአያም ሆሳዕና" እያሉ፤
 "እናቱ ድንግል ናት ቅድስት ማርያም፤
 ለተራቡት እንጂ ለጠገቡ አልመጣም።
 እኛን የአዳም ልጆች ደስ ይበለን በጣም።"
 እያሉ ዘመሩ ሕፃናት በሙሉ፤
 በየናቶቻቸው እቅፍ ላይ እያሉ፤
 ፈሪሳውያኑን ፈርተው ዝም ሳይሉ።
 በአህያ ጀርባ ላይ ተቀምጦ ሲያዩት፤
 ጻፎች አሽሟጠጡት ስላላወቁት።
 አማኞች የሆኑት አብረውት ተጓዙ፤
 ስንበሌጥ ቂጠማ ወይራ ጎዘጎዙ።
 አነጠፉ ጋቢ ካሊም ነጭ ኩታ፤
 ሊዘምት ሲነሳሳ ድል አድራጊ ጌታ።

ጴጥሮስ

ጴጥሮስ ከጌታ ጋር ወደ ደብረ ታቦር አብሮ ሄዶ ኤልያስንና
ሙሴን ባዩ ጊዜ እዚያው አብሯቸው ለመኖር ጓጉቶ ዳስ
እንጣል አላቸው። ሁለቱን ነቢያትና ዋናውን ባለቤት ካገኘ
ምንም የሚጎድልበት እንደሌለ ስለተረዳ ከሌሎች
ምድራውያን ተለይቶ ከነሱ ጋር አብሮ በድንኳን ለመኖር
ተመኘ።

የአብርሃምን ድንኳን ለመትከል አቀደ፤
ሰማያውያን ጋር ለመኖር ወደደ።
ሙሴና ኤልያስ ሲኖሩ በምድር፤
ሊያነጋግራቸው ስለሰሩት ግብር፤
ለመቅሰም ፈልጎ ብዙ ቁም ነገር።
በችኮላ ሳይሆን በረጋ መንፈስ፤
አርፈው ተስተናግደው በአብርሃም ዳስ።
ከነቢያቱ ጋር ክርስቶስ ካለለት፤
ምንም አይቸግረው ምንም አይጎድልበት።
ታየው ደብረ ታቦር ስትሆን ገነት፤
የሕይወት ውሃ ምንጭ የሚፈልቅባት፤
የሚያጠግብ እንጀራ የሚበላባት።
ሦስት ዳስ እንጣል እንኑር አላቸው፤
የሰማዩን ትተው በምድር ሊያስቀራቸው።
አንዱን ለክርስቶስ፤
ሌሎቹን ለሙሴ፤ እንዲሁም ኤልያስ።

አራተኛ ለሱ ድንኳን አላሰበም፤
ያውቃል ፈተናውን አላጠናቀቀም።

የኋላ ቀርነት ተጠያቂ ...

የኢትዮጵያን ኋላ ቀርነት በኦርቶዶክስ ሃይማኖት ለማመካኘት የሚፈልጉ አሉ። ሃይማኖቷ ግን የሀገሪቱን ሉዐላዊነት በማስከበር ኢትዮጵያን ስመ ጥር ያደረገች ናት። ኢትዮጵያ መዳከም የጀመረችው በመላፍንት አገዛዝ ምክንያት በተነሳው መከፋፈልና የርስ በርስ ጦርነት ነው። ያ ደግሞ ነገሥታቱ ከእግዚአብሔር ትዕዛዝ ውጭ ከአንድ በላይ ሚስት ያገቡ ወይም ቅምጥ ይይዙ ስለነበር የሥልጣን ተቀናቃኞችን በማበራከታቸው ነበር።

የኢትዮጵያ ድህነት ዋና ምክንያት፤
እንዴት ሊባል ቻለ ኦርቶዶክስ እምነት፤
ቁጭ ብሎ ቧገታን ማን ነው ያስተማረው?
ያለ ሥራ መኖር ተገቢ ነው ያለው።
ሁሉም ወጥቶ ወርዶ በግንባሩ ወዝ፤
እንዲበላ እኮ ነው እግዚአብሔር የሚያዝ።
ያም ፁሙ ስገዱ ጸልዩ ያለን፤
አይደለም ተቀምጠን እጅን አጣጥፈን።
አክሱም ላሊበላ ጎንደር የኖሩት፤
ሥራዎቻቸውን ከየት ለመኑት?
በጥበብ ነው እንጂ ከእግዚር ባገኙት።
የማይችሉ ቢሆን የማይሞክሩት፤ አባይን
መገደብ እንዴት አሰቡት? ከግብፅ እጅ
መንሻ መስቀል ለማምጣት።

እንደሆነ አውቀውት መስቀል መድኃኒት፤
የእግዚአብሔር በረከት የሚገኝበት፤
ረሀብ በሽታ ኋላ ቀርነት፤
ከኢትዮጵያ ምድር የሚጠፋበት።

ጴጥሮስን ወንበዴ ቀደመው

"ወንበዴ አስከትሎ ሲያል የሄደው፤
እንዲያዛርፈው ነው ልምድ ስላለው።" የሚል ግጥም በድንገት
መጣልኝና የጴጥሮስ ቁጭትና ጸጸት ታየኝ። መድኃኒታችን
ኢየሱስ ክርስቶስ በአይሁዶች እጅ ወድቆ በነበረበት በዚያች
በጭንቅ ሰዓት፤ ጴጥሮስ "የክርስቶስ ተከታይ አይደለሁም።
ይህን የምትይውን ሰው አለዛሬ አይቸውም አላውቅ" ብሎ
ተናግሮ የነበረው አሁን በኛ ዘመን በተለያዩ መልኩ ለምድራዊ
ጥቅም ሲሉ ክርስቶስን የሚክዱ ሰዎች መኖራቸው እንግዳ
ነገር እንዳይደለ ያረጋግጥልናል።

የገነትን በር ቁልፍ አደራ ሰጥቶት፤ ወዴት
ጠፋ? ጴጥሮስ ክርስቶስ ሲሞት። ጴጥሮስ
አልቀረለት ቁልቁል ተሰቀለ፤ ጌታው ጋር
ቢያደርገው እንዴት በታደለ። በዋለበት
ውሎ ባደረበት ሲያድር፤
ይታወቅ የለም ወይ እንደሆነ አሸከር።
“አላውቀውም” ብሎ ሲናገር ውሸት፤
ዶሮ ከሩቅ ሰምቶ ተሳለቀበት።
“ኩኩሉ!” አለ ዶሮ ከንፋን እያማታ፤
የአምላክ ቃል ሲፈጸም የማታ የማታ።
እሱ አልነበረም ወይ ቁልፍ የተሰጠው፤
አምላኩ ጋር መሞት ምንድን አስፈራው?
ለምን ተጨነቀ እውነት መናገር፤

ምንድን ነው የሚያስዋሽ ከቶ የሚያሳፍር?
ክርስቶስ ጋር መሞት አይደለም ወይ ክብር?
ስቅስቅ ብሎ አነባ ግራ ቢገባው፤
በመንፈስ ተረድቶ ሽፍታ ሲቀድመው።

መጥምቁ ዮሐንስ

ስለ መጥምቁ ዮሐንስ እየገጠምኩ እያለሁ የአባቱ የካህን ዘካርያስ ነገር ታወሰኝና ብዙ ስንኞችን ጻፍኩ ከዚያም ስለ እናቱ ኤልሳቤጥ። አንድ ግጥም እጽፋለሁ ብዬ የተነሳሁት ሳላስበው ሦስት ግጥሞችን ጻፍኩ። እነሱም በተከታታይ እነሆ።

በናቱ ማኅፀን ስድስት ወር ቆይቶ፤
ለማርያም ሰገደ ሰላምታዋን ሰምቶ፤
ለማርያም መስገዱን እንድታበስር፤
ወተወተ እናቱን ሹክ አላት ምስጢር።
እንድትማልድለት እናቱን ጠየቀ፤
ደስ አለው ቧረቀ ዘለለ ደለቀ፤
ወረደ በረሀ እፋኝትን ሸሽቶ፤
በሐፃንነቱ እንዳትነድፈው ፈርቶ።
ሽማግሌ አባቱ ካህን ዘካርያስ፤
ደሙ ሲንዠረዠር በቤተ መቅደስ፤
በበረሀ ነበር ቅዱስ ዮሐንስ።
በብሉይ ማለቂያ በሀዲስ መባቻ፤
በበረሀ ኖረ ከሰው እሱ ብቻ።
በእሳት አጥማቂውን መምጣት የሚያበስር፤
ነቢይ ሐዋርያ ሁለቱንም ነበር።
ገላው ፀጉር ብቻ እንደ ኤልያስ፤
የገመሎ ቅርፈፊት እራፊ የሚለብስ፤
ቀለቡ ጣዝማ ማር የበረሀ አንበሳ፤

የእባብ ልጆች ሊያጠምቅ ከምናኔ መጣ።
የአባቱን ገዳዮች ይቅርታ አርጎላቸው፤
ንስሐ እንዲገቡ መክሮ አጠመቃቸው።
እነሱ እንደሆነ አልተጸጸቱም፤
ዛቱ እንጂ ለመግደል ክርስቶስንም፤
የልጅነት ጽዋ ኋላም አልቀረም።
የሰው ልጅ ግትር ነው ምክር መች ይሰማል፤
ከኃጢአት መላቀቅ ከቶ መች ይወዳል፤
ሸክም አይከብደውም ኃጢአት ያከማቻል።

ዘካርያስ

ዘካርያስ ነበር ታላቁ ካህን፤
 የእግዚአብሔር አገልጋይ እጣን የሚያጥን።
 በቤተ መቅደሱ እጣን እያጠነ፤
 አዋጅ ነጋሪ ልጅ መውለድ ተማጠነ።
 እጣኑ አረገ ወደሰማያት፤ ደረሰ
 መዓዛው ከዙፋኑ ፊት። ቅዳሴው
 ፀሎቱ ከልብ በፍርሃት፤
 ቂም በቀል የሌለው ንፁሕ መስዋዕት፤
 መልአኩ ገብርኤል ተገለጠለት።
 አሜን እንደማለት የሚያበስረውን፤
 ምርምር ውስጥ ገባ ያልቸገረውን።
 አፉ ተለጎመ በመጠራጠሩ፤
 ገብርኤል ሲናገረው በመከራከሩ።
 እስኪወለድ ድረስ ዮሐንስ መጥምቅ፤
 በሱባዔ ቆየ በጾም ሲጨነቅ።
 ዮሐንስ ሲወለድ ሱባዔው አበቃ፤
 ከእስሩ ተፈትቶ ለመናገር በቃ።

ኤልሳቤጥ

የሣራን የሐናን ፈለግ በመከተል፤
 ለመውለድ ተመኘች ተጋድሎ የሚጋደል።
 ነገረች ለባሏ በብርቱ እንዲፀልይ፤
 በቤተ መቅደሱ ምልክት እስከሚያይ።
 እጣን ሞገሩ ለኤልሳ በጃት፤
 ዮሐንስን ፀንሳ መንፈስ ሞላባት።
 በማጎፀን ሆኖ ሲሰግድ ተሰምቷት፤
 ለቅድስት ማርያም አበሰረቻት።
 ታላቅ ሰው ወለደች ነቢይ ሐዋርያ፤
 ለክርስቶስ ወንጌል የሚያዘጋጅ ጥርጊያ።
 ሰላምታ ደረሳት ከድንግል ማርያም፤
 እምጣ ወለደች ያለ አንዳች ሕመም።
 ዮሐንስን ወልዳ ታላቅ መምህር፤
 ለሷም አልቀረላት ምናኔ በዱር።

ደረቅ ጥሬ

የእህል ዘር የሚሆነው ደረቁ ጥሬ ነው። ደረቁ ጥሬ በለሰለሰ አፈር ላይ ሲዘራ እርጥበት ካገኘ ይበቅላል። ለፍሬ ለመድረስ ብዙ ፈተና ማለፍ አለበት። የሰው ልጅም እንደዚያው። እህል በስብሰብ መብቀሉና አንድ ፍሬ የነበረው ብዙ ማፍራቱ አንደኛ የሰው ልጅ ከሞተ በኋላ እንዲሁ በስብሰብ እንደማይቀር ትልቅ ትምህርትን ይሰጣል። ዳግመኛም አንድ የነበረው ፍሬ ደግሞ መራባቱና መበርከቱ የእግዚአብሔርን ቸርነት ያስገነዝበናል።

የማይቆረጠም የደረቀ ጥሬ፤

ሊበቅል ይችላል ሊሰጥ ብዙ ፍሬ።

ወጀቡን አረሙን ሐሩሩን ታግሶ፤

ፍዳውን ቁም ስቅሉን አሳሩን ጨርሶ፤

የፀደቀ ተክል እግዜር የባረከው፤

ማበቡ ማሸቱ ማፍራቱ የማይቀር ነው።

እንደ ጥራጥሬው የሰው ልጅ አሳርም፤

ቢበዛ ነው እንጂ አይተናነስም።

ተፀንሶ ተወልዶ እስከ ዕለተ ሞት፤

መውጣት መውረድ አለ ዳገት ቁልቁለት።

ፈተናው ብዙ ነው ኃጢአት ለመስራት፤

ከእግዚአብሔር ተጣልቶ ቶሎ ለመጥፋት።

ክርስትናን መያዝ ማክበር ያስፈልጋል፤

ለምድርና ሰማይ ለሁሉም ይበጃል።

ቅዱስ ዳዊት

ቅዱስ ዳዊት በወላጅ አባቱ እንኳ ቁም ነገር ይደርሳል ተብሎ አይጠበቅም ነበር። ከልጆቹ መሀል አንዱን ሜሮን እንዲቀባለት ነቢዩ ሳሙኤል ልጆቹን እንዲያቀርብለት ሲጠይቀው አባቱ እሴይ ዳዊት ይሆናል ብሎ ስላልገመተ ዳዊትን አላቀረበውም። ወንድሞቹ ሁሉ ተሞክረው እግዚአብሔር እንዳልመረጣቸው በነቢዩ አማካይነት ሲታወቅ "ከእነዚህ ሌላ ልጅ የለህም ወይ?" ብሎ ነቢዩ ሲጠይቀው እሴይ በጎቹን እንዲያግድለት በዱር ያስማራው ብላቴና ልጁ ትዝ ይለዋል። ከሁሉም ያነሰ አቅም የሌለው ወጣት። እግዚአብሔር ብዙ ጊዜ ድንቅ ሥራን የሚሠራው በሰዎች ዘንድ በተናቁት ደካሞች አማካይነት ነው። ደካሞቹ የማይጠበቅባቸውን ታላቅ ሥራ ሲሰሩ ሥራው በእግዚአብሔር ኃይል እንደተከናወነ ይታወቃል።

ተንቆ ነበረ ሕፃን ነው ተብሎ፤ ከጭንቅ

አወጣቸው ጎልያድን ጥሎ። ሳሙኤል

ቅዱሱ ሜሮን የቀባው፤ የእግዜር የልብ

ወዳጅ መሆን የበቃው፤ ቁመናው

ሳያድግ ከንዱ ሳይፈረጥም፤

ሰው ሁሉ ሲፈራ ሲርድ ሲያጉረመርም፤

እግዜርን ተማምኖ ደፈረ ሊፋለም።

ተፋለመ ዳዊት ሳይፈራ ሳያፍር፤

ለወገን ነፃነት ለናት ሀገር ክብር።

በኃያልነቱ ከልብ የሚኩራራ፤ ጨካኝ
 ስለሆነ ምንም የማይራራ፤ ከሞት
 እንዲያድነው ከጎልያድ ካራ፤ ዳዊት
 ስላወቀ አምላኩን ተጣራ። እንዲህ
 ሲል ፀለየ ለአምላክ ለወዳጁ፤
 ወንጭፍና ጠጠር ይዞ በቀኝ እጁ።
 "ግፈኛና ጨካኝ አረመኔ ሰው፤
 ጌታ ሆይ ቅስፈው ዕድሜ እንዳትሰጠው።
 አሳልፈው ለኔ በእጄ ላይ ጣለው፤
 ክብርና ሞገስን አንተ አቀዳጀኝ፤
 የእስራኤል ጋሻ መከታ አድርገኝ፤
 ታዛዥ ቅን አገልጋይ ለቃልህ ታማኝ።"
 ፀሎቱን ደገመ እየደጋገመ፤
 በጎልያድ ንቀት እየተገረመ።
 ሦስት ጠጠር ለቀመ ለመጠባበቅ፤
 በአንደኛዋ ብቻ እንደሚጥል ሲያውቅ።
 ሦስተኛ ወዝውዞ ቢያወናጭፈው፤
 ባንደኛዋ ጠጠር ግንባሩን መታው፤
 ግፈኛውን ጠላት ገንድሶ ጣለው።
 ጎልያድ ተደፍቶ ደሙ ሲንዠረዠር፤
 ግምባሩን በርቅሳው ያቺ ትንሽ ጠጠር።
 ወገኖቹ ፈሩ ካካባቢው ጠፉ፤
 ለማምለጥ ቸኩለው እርስ በርስ ተጋፉ።
 በጎልያድ ግምባር በመስቀልያው፤
 ግፈኛን ለመጣል ነድሎ የገባው፤

ድንጋዩ ክርስቶስ ሞዐ አንበሳ ነው።
 ዳዊት ጎልያድን ግዳይ ስለጣለ፤
 የእግዜር የልብ ወዳጅ ጻድቅ ሰው ተባለ።
 ዳዊት ተሸለመ ታላቁን ሜዳሊያ፤
 ለሰራው ጀግንነት ለስሙ መጠሪያ።
 ኮረዶች ዘፈኑ በሆታ ታጅበው፤
 እብሪተኛ ሲወድቅ በጣም ተደስተው።
 ድልን ያቀዳጀ አንድ ፍሬ ልጅ፤
 መሆኑን ተረድተው የእግዚአብሔር ወዳጅ፤
 ይንገስልን አሉ አዋጅ ይታወጅ።
 ጌድዮን በችቦ ዳዊት በወንጭፍ፤
 አይችሉም ነበረ ጠላት ማሸነፍ፤
 እግዚአብሔር ጎናቸው ቆሞ ባይደግፍ።

ሎሚ ቆንጆ መዓዛ ያለው ፍሬ ነው። መጥፎ ሽታን ለመከላከል ሎሚ ይሸተታል። “ሎሚ ለሽታ” ይባላል። ሎሚ ጌጥ ነው፤ ለፍቅረኛ የሚሰጥ ገጸ-በረከት። ሎሚ ገጽሕና መጠበቂያ ነው። ዶሮ በሎሚ ትታጠባለች። ጎረምሶችና ኮረዶች መጥፎ ጠረን ለማስለቀቅ በሎሚ ውሃ ይታጠባሉ። ሎሚ መድኃኒት ነው። ሆድ ሲከብድ ወይም የማይስማማ ምግብ ከተበላ ሎሚ መምጠጥ ወይም ከውሃ ጋር ጨምቆ መጠጣት ፈውስ ይሰጣል። ሎሚ ምግብ ማጣፈጫ ነው። ከፌጦ፣ ከሰላጣ፣ ከአሣ፣ ከሌሎችም ፍራፍሬዎች ጋር ይቀላቀላል። ይሁን እንጂ፣ ሎሚ ከምጣጤ በመሆኑ ብዙ ሰው አይዳፈረውም።

እምቧይ ሎሚን ይመስላል። የማያውቅ ሰው በተለይ ሕፃናት ሊሞኙ ይችላሉ። አንዳንድ ጥርሳቸው የተበላሸ ልጆች ሎሚ መስሏቸው እምቧይ ገምጠውበት ነው ይባላል። ግን እውነት አይመስለኝም። የሆኖ ሆኖ ልጆች በእምቧይ ይጫወታሉ። እምቧይ የሚበቅለው በየትኛውም ሥፍራ ነው። ለምንም ስለማይፈለግ እንደሎሚ እሱን የሚያለማ የለም።

እምቧይ ሎሚን በመምሰሉ ብቻ፣ በምንም ባይስተካከለውም ቅሉ፣ የልብ ልብ አግኝቶ የእኩልነት ስሜት ሊሰማው እንዲያውም እበልጠዋለሁ ብሎም ሊፎክር ይችላል። ሎሚ የእምቧይን ማንነት በውል ስለሚያውቅ ከምንም ባለመቁጠር በትዝብት ብቻ ሊያልፈው ይችላል። ከሎሚና ከእምቧይ ማን

እንደሚበልጥ ሰዎች ይመስክሩ ቢባል ምናልባት ጥፍረ መጥምጥ ያለባቸው ሰዎች ስለ እምቧይ ፈዋሽነት ይመስክሩ ይሆናል። ፈዋሽነቱ በውል ባይታወቅም። የሆኖ ሆኖ፣ ከሎሚና ከእምቧይ ማንኛቸው እንደሚበልጡ ክርክር የሚነሳው እምቧይ በዓይነ ደረቅነት ከሎሚ እበልጣለሁ ብሎ ያለአቅሙ ሲንጠራራ ነው። እኔ እበልጣለሁ የሚለውን የሚያነሳው እምቧይ እንጂ ሎሚ አይደለም። እንዲያውም ሎሚ ትሁት ለመሆን ሲል እምቧይን “አንተ ከእኔ አታንስም” ብሎ ሊሸነግለውና በድፍረቱ እንዲገፋበት አጉል ፊት ሊሰጠው ይችላል። እምቧይ በራሱ ስለማይተማመን ሎሚን ባየ ቁጥር ከሎሚ አንስ ይሆን የሚለው የበታችነት ስሜት ያቃጭልበታል።

በአንጻሩ፣ መናፍቃን ከኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት እንበልጣለን ወይም ተመሳሳይ ነን፣ እኛም እነሱም በአንድ አምላክ ነው የምናምነው፣ ልዩነታችን በሥርዓት ነው። ያ ደግሞ ቋሚ ሳይሆን ማንም እንደፈለገው መቀያየር የሚችለው ነው ሊሉ ይችላሉ። እነዚህ ተለሳልሰው እራሳቸውን ከኦርቶዶክሳውያን ጋር ለማስተካከል የሚሞክሩት ሲሆኑ ከእነዚህ የባሉት ደግሞ እነሱ ክርስቶስን ሰው (አማላጅ) ነው እያሉ የአምላክነቱን ክብር ነፍገውት ኦርቶዶክሳውያንን ክርስቶስን የማናውቅ በጣይት ወይም ሰዎችን (ቅዱሳንን) የምናመልክ አድርገው ይሳደባሉ። ይህን አባባል ብዙ የዋሃን ስለ ሃይማኖት ጥራዝ ነጠቅ ዕውቀት ያላቸው በምግባር ሳይሆን በስም ብቻ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ተከታዮች ነን የሚሉ ሲያስተጋቡት ይሰማሉ። አንድ አባ አግለው የሚባሉ

ሰፊር ለሰፊር እየዞሩ ሰዎችን ቡና እያጣጡ የሚቀልዱ ሽማግሌ፡-

“የዚች ሀገር ደጋ ባቄላ የሚያበቅል፤
የዚያች ሀገር ቆላ ሽምብራ የሚያበቅል፤
የዚችና የዚያች ሥራቸው እየቅል።”

እያሉ ይዘፍኑ ነበር። ደገኛና ቆለኛ በወዝም በጥንካሬም በንቃትም እንደማይቀራረቡ ነበር ለማስረዳት የሚሞክሩት።
እንደዚሁም፤ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነትና ሌሎቹ በእምነት ሳይሆን በአጉል ፍልስፍና ክርስቲያን ነን ባዮቹ በምንም አይመሳሰሉም። ሎሚና እምቧይ ናቸው። የተዋሕዶ እምነትንና ሎሚን የሚያመሳስላቸው ሁለቱም ኮምጣጣና መድኃኒት መሆናቸው ነው። ተዋሕዶ ኮምጣጣ መሆኗ ሳይንገላቱ ሳይደክሙ ጽድቅ እንደማይገኝ ተከታዮቿን ስለምታስተምር ነው። መያም፤ መጸለይ፤ መስገድና መመጽወት አስፈላጊ መሆናቸውን አበክራ ትሰብካለች። እነዚህ የጽድቅ መንገዶች የኮመጠጡዋቸው ሰዎች ከሷ እየሸሹ ስኳር ወደሚያልሷቸው ተጠግተዋል። ከመናፍቃን ዘንድ የማይገኙት መስቀሉ፤ ቁርባኑ፤ እምነቱ፤ እጣኑ፤ ዳቤው፤ ንፍሮው ሁሉም መድኃኒትነት አላቸው። ምንፍቅና ከእምቧይ ጋር የሚመሳሰለው ለድኅነት ሳይሆን ለጥፋት፤ ለቁም ነገር ሳይሆን ለፊዝ፤ ለእምነት ሳይሆን ለክህደት ስለተቋቋመ ነው። ሀሳብ ላለመደጋገም ወዲህም ምንፍቅናን ብዙም “ከቁጥር ላለመጣፍ” ብዬ ስለምንፍቅና ያለኝን አስተያየት እንደ ምስባክ ሦስት ስንኞችን በያዘበአንድ ግጥም ብቻ እደመድማለሁ። ቅዱስ ዳዊት ሦስት ጠጠሮችን

ይዞ በአንዱ ጠጠር ብቻ ጎልያድን የጣለበትን ምሳሌ በመከተል። ይህም፤ መናፍቃን ጋር የሌለ፤ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ የእምነት መሠረት የሆነ፤ የሥላሴ አንድነትና ሦስትነት ነው።

ተዋሕዶ ሎሚ፤ ምንፍቅና እምቧይ፤
የማያሸት ሰው፤ አጣርቶ የማያይ፤
ቢያመሳስላቸው፤ ያስደንቃል ወይ?

የሰንበት ተማሪ

ወጣቶች በሰንበት ት/ቤቶች ተሰባስበው ስለ ሃይማኖታቸው መማራቸውና የነገዋ ቤተ-ክርስቲያን ተረካቢዎች ለመሆን እንዲበቁ በሥነ-ሥርዓት መታነፃቸው መበረታታት የሚገባው ታላቅ ተግባር ነው። ልጆቹ ከመዝሙሩ አልፈው በበጎ አድራጎት ሥራ ላይ መጠናከርና አንድነትን የሚያላላና መልካም ሥራን የሚያደናቅፈውን ሁሉ ወደ ጎን መተው አለባቸው። ለቤተ-ክርስቲያንም ሰላምና አንድነት ግምባር ቀደም አርበኞች እንዲሆኑ ይጠበቃሉ።

ሃይማኖትህን ያዛት አጥብቅ እንዳትለቅ፤
ከክህደት ትምህርት ራስህን ጠብቅ።
እንዳያሳንፉህ በመሀልህ ሰርገው፤
በአሉባልታ ወሬ በሀሜት አፋዘው፤
ግንባታ እንዳትሰራ ሁሉን ገደል አርገው።
ተዋሕዶ እምነትህ በዘር ተቆማምጣ፤
ዝምታህ ለምን ነው ምን እስከሚመጣ?
ተመካከር እንጂ የሚሆነውን፤
ለሀገር ለወገን የሚያቀባውን።
ምንድን ነው ዝምታው ምንድን ነው እንቅልፉ፤
ዕድገት እንደሁ የለም ሳይደክሙ ሳይለፉ።
ጠይቅ ራስህን ምን እንደምትሰራ፤
መወጣት እንድትችል የአባቶች አደራ።
ተኝተሃል እኮ እንደሞላለት ሰው፤

ወረርሽኝ መናፍቅ ሀገርህን ሲወርስው።
ምን እያረግህ ነው ምን እየሰራህ?
በቁጭት ተነሳ መኝታው ይበቃህ፤
ሃይማኖትህን ጠብቅ በሕብረት ሆነህ።

ቃል ሥጋ ሆነ

ከቅድስት ድንግል ማርያም የተወለደው ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ዮሐንስ በወንጌሉ እንዳስተማረን ሥጋ የሆነ ቃል ነው። ሕያው አምላክ ነው። ይህንን በትክክል የምትመሰክረው የእኛ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ-ክርስቲያን ናት። ሌሎች በስም ብቻ ክርስቲያን ነን የሚሉት ጌትነቱንና ዳኝነቱን ከደው አማላጅ ነው ይሉታል። የእኛ ቤተ-ክርስቲያን አምላክ ከሰው የመወለዱን ምስጢር “ተዋሕዶ” ብለዋለች። ይህንን የምስክር ድንኳን በተባለ በቅርቡ ታትሞ በሚወጣ መጽሐፈ አብራርቼዋለሁ።

ይህ ግጥም የተደረሰው የ2003 ዓ.ም. የልደት በዓል ዓርብ ዕለት በመዋሉ በዳላስ የዓርብ ጉባዔ ማኅበራት ምክር ቤት በሰላም ለየት ባለ መልክ ጉባዔውን ለማቀናበር በመስማማታቸው ጉባዔውን ለማዳመቅ ታስቦ በችኮላ የተገጠመ ነው።

የአምላክ መወለድ ነገር ክርስቲያን ነን የሚሉት ብቻ ሳይሆኑ ምስጢሩ ያልገባቸው በእግዚአብሔር እናምናለን ብለው የሚኮፈሱትም አምላክ “አይወለድም አይወልድምም” ይላሉ። ይህም ቅድመ-ዓለም ያለ እናት ከእግዚአብሔር አብ በኋላም ድኅረ-ዓለም ያለ አባት ከቅድስት ድንግል ማርያም በድንግልና ወለዱን ሲቃወሙ ነው። አምላክ ለምን እንደተወለደ ሊቃውንት አባቶቻችን በመራቀቅ ከዝሆን አወዳደቅና አነሳስ ጋር አመሳስለው መተረካቸውን መሪጌታ አፈወርቅ በዳላስ ደብረፀሐይ አቡነ ተክለሃይማኖት ወአቡነ

አረጋዊ ቤተ-ክርስቲያን ስለ ጌታ ልደት ባስተማሩበት ወቅት አብራርተውታል። ትረካውም በአጭሩ እንደሚከተለው ነው።

ዝሆን ሲያረጅ ጉልበቱ አይታጠፍለትም፤ ስለዚህም መቀመጥ ወይም መጋደም አይችልም። ማረፍ ሲፈልግ ትልቅ ዛፍ ፈልጎ ይደገፋል። ድንገት ዛፉ ቢገነደስና ዝሆኑ ቢወድቅ መነሳት ስለማይችል ወገኖቹ እንዲደርሱለት ይጮኻል። በሀገራችን ዝሆን የሚያድኑ ሰዎች ዝሆን አዘውትሮ የሚደገፈውን ዛፍ አጥንተው ዝሆኑ ለግጦሽ በሚሰማራበት ሰዓት ተደብቀው ዝሆኑ እንደማይጠረጥር አድርገው ዛፉን በምሳር እንደሚያሰለስሱት ጠቅሰዋል። ዝሆኑ እንደለመደው ያን ያሰለሰለ ዛፍ ሲደገፈው ከነዛፉ አብሮ ይወድቃል። በራሱ ጉልበት መነሳት ስለማይችል ወገኖቹ እንዲደርሱለትና ከወደቀበት እንዲያነሱት ይጮኻል። ጩኸቱን ሰምተው የተሰበሰቡት ዝሆኖች እንደ እሱ ሽምግለው ጉልበታቸው የማይታጠፍ ከሆነ ወጣትና ጉልበተኛ የሆነው እስከሚመጣ ድረስ ከወደቀው ዝሆን ጋር አብረው ይጮኻሉ። ጎልማሳ የሆነው ብርቱና ጉልበቱ የሚታጠፍና የሚዘረጋ ዝሆን ከመጣ ያን የወደቀ ደካማ ዝሆን ያነሳዋል። እንደ መሪጌታ አፈወርቅ አገላለጽ፤ የወደቀው ዝሆን አዳም ሲሆን ዝሆኑ እንዲወድቅ በተንኮል ዛፉን የከረከረው አዳኝ በሰይጣን ይመሰላል። ሽማግሌዎቹ ዝሆኖች የወደቀውን ዝሆን ለማንሳት አቅም የሌላቸው ዝሆኑን በጩኸት ያገዙት ነቢያት ናቸው። ጩኸታቸውም በነቢያት ፀሎትና ተጋድሎ ይመሰላል። ጎልማሳውና ጉልበተኛው ዝሆን የወደቀውን ደካማውን ዝሆን

ያነሳው በጌታችን በአምላካችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ይመሰላል።

አዳምና ሔዋን በሠሩት ኃጢአት፤
ፀጋቸው ተገፍፎ ሆነው ራቁት፤
ከገነት ተባርረው ኖሩ በመሬት።
አልቻሉም መመለስ ወደ ቤተ-ርስት፤
ቀረ ጌትነቱ የአምላክ ልጅነት።
ላብ ማፍሰስ ጀመሩ መድከም መዋተት፤
አዳምን ለማዳን ከወደቀበት፤
ምንም ቢጣጣሩ አልቻሉም ማንሳት፤
ድካማቸው ሆነ የዝሆን ጩኸት።
አምላክም ከሰማይ ይህን አስተውሎ፤
ሰው መሆን ፈለገ ሰው ለማዳን ብሎ።
እራሱን አዋርዶ ከሰማይ ወረደ፤
በድንግል ማኅፀን ለማደር ወደደ።
አሻ አሻተተ አጣ ንጽሕና፤
ማርያምን ፈጠረ ከእያቄም ወሃና።
ቅድስት ድንግል ማርያም መሰላል ሆናው፤
ወረደ ከሰማይ የማይታየው።
ያለ ዘርዐ ብዕሲ እንዲሁ በቃል፤
አምላክ ተፀነሰ ከማርያም ድንግል።
ተፈስሷ ብሎ ገብሮአል አበሰራት፤
ለድንግል ማርያም ቃል እንዳደረባት።
ዜናው ተዳረሰ የአምላክ ፅንሰት፤

በገሊላ ምድር ታየ ትርዒት።
ኤልሳቤጥ አወቀች መንፈስ አድርባት፤
ቅድስት ድንግል ማርያም ሰላም ስትላት፤
ዮሐንስ ሲቧርቅ ደስታ ተሰምቶት።
በኤፍራታ ምድር በቤተ-ልሔም፤
አምላክ ተወለደ መድኃኒዓለም።
ጨለማው ተባርሮ በቀን ተለወጠ፤
ዓይን ለማየት በቃ ምስጢር ተገለጠ።
መንፈስ ሆኖ ሳለ ሥጋ ሊለብስ መጣ፤
ከሰው ጋር የፍንጥር ሊበላ ሊጠጣ።
መልዐክ ነግሯቸው በውድቅት ሌሊት፤
እረኞች ሰገዱ ሄደው በቅጽበት፤
አውራ ጣቱን ታስሮ ከሩቁ ሲያዩት፤
ከኪሩቤል ወርዶ ተኝቶ በረት። መላዕክት
ዘመሩ ከሰዎች ጋር ሆነው፤ ሥጋ ለብሶ
ሲያዩት እጅጉን ተገርመው። እስትንፋስ
ገበሩ ለአምላክ እንስሳት፤ ለፀሐይ ፈጣሪ
መቀት ሊሰጡት። ኪሩቤል ሲርዱ
ጌታን ለመሸከም፤
ማርያም ታቀፈችው አስተኛችው ግርግም።
እራፊ ለበሰ የሰማዩ ጌታ፤
“ሰው መሆን ዕዳ ነው” ብዙ ተንገላታ።
ከሩቅ ሀገር መጡ በኮከብ ተመርተው፤
ሰብዐ ሰገሎቹ እጅ መንሻ ይዘው።
ወርቅ ለመንግሥቱ እጣን ለክህነቱ፤

ከርቤም አመጡለት ሞቱን ሲያሟርቱ፤
ይገርማል ይደንቃል የአምላክ ሰውነቱ።

መደምደሚያ

እናቱ የማርያምን ጽዋ ማኅበር ተራዋን ስትከፍል፤
ማኅበርተኞቿን ከሸኘች በኋላ፤ "አረረም መረረም ማኅበራን
ተወጣሁ" ትል ነበር። እኔም አቅሜ የፈቀደልኝን ያህል
የጸፍኳቸው ግጥሞች እነዚሁ እስካሁን ያነበባችኋቸው
ናቸው። ክብር ምስጋና ለእግዚአብሔር ይሁን። ከዚህ
በፊት የግጥም መጽሐፍ ካሳተምሁ በኋላ የንባብ መጽሐፍ
በማከታተል እንደደረስኩ ሁሉ አሁንም ከዚህ መጽሐፍ በኋላ
የማሳትማቸው ይኖሩኛል። እንደኛው ርዕሱ "የምስክር
ድንኳን" ሲሆን የሚያተኩረው ስለ ጌታችን መድኃኒታችን
ኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት በእርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን
እምነት መሠረት ይሆናል። የምስክር ድንኳን የተባለችውም
ቤተ ክርስቲያናችን ናት። ሌላው መጽሐፍ በዳላስ ቅዱስ
ሚካኤል ለ12 ዓመታት የተካሄደውን ተጋድሎ ይመለከታል።
ይኸ ሁለተኛው መጽሐፍ ትንሽ ጊዜ ሊወሰድ ይችላል።
ታሪኩ ገና ያልተቋጩ ስለሆነ። ሁላችንንም ዕድሜ ሰጥቶን
እኔም ጽፌ ለማጠናቀቅ እናንተም ለማንበብ ያብቃን። ክብር
ምስጋና አንድ አምላክ ለሚሆን ለአብ፤ ለወልድ፤ ለመንፈስ
ቅዱስ ይገባል። ዛሬም ዘወትርም ለዘለዓለሙ አሜን።

ቅምሻ

ወደፊት ከሚታተመው “የምስክር ድንኳን” መጽሐፍ የተቀነጨበ፡- “አለንጋ እስኪመጣ በክርን አዝማሙብኝ” ብላ ጌታዋን እንደተማጠነችው የጥንት የቤት አገልጋይ ከመጽሐፉ ወደመጀመሪያው ምዕራፍ ያለውን ክፍል ለቅምሻ ያህል አቅርቤዋለሁ።

...ሰው ለመኖር የፀሐይ ብርሃንና ሙቀት፣ አየር፣ ውሃና አፈር ያስፈልጉታል። እነዚህ የሕይወት መሠረቶች ናቸው። ከእነዚህ መካካል አንዱ እንኳ ቢጓደል ለመኖር አይቻልም። ሰው ብቻ ሳይሆን በዚህች ምድር የሚኖረው ፍጡር የተባለ ሁሉ። እግዚአብሔር እነዚህ ለሕይወት አስፈላጊ የሆኑትን ለፍጡሮቹ ሳያዳላ ሁሉንም በነፃ ሰጥቷል። ሆኖም ከአየር፣ ከፀሐይ ብርሃንና ሙቀት በስተቀር ሌሎቹ በነፃ የሚገኙ አልሆኑም። ምናልባትም ወደፊት እነዚህም ይከፈልባቸው ይሆናል።

በሃይማኖታችን ሰው የተሠራው ከአፈር ነው የሚባለው እውነት መሆኑን የሚያረጋግጥልን የሰው አካሉ የሚገነባው ምድር ከአፈራቻቸው የምግብና የመጠጥ ዓይነቶች በመሆኑ ነው። ሰው ካልበላና ካልጠጣ አካል ሊኖረው አይችልም። የሚበላውም ሆነ የሚጠጣው በድካሙ ከሚያገኘው የምድር በረከት ነው።

ሰው ካለአየር መኖር አይችልም። የሚተነፍሰው አየር ከምግብና ከመጠጥ የበለጠ ያስፈልገዋል።

ሰው ውሃ ሳይጠጣ ለተወሰኑ ቀናት መቆየት ይችላል። ውሃ ሳይጠጣ ከሚቆየው በላይ ምግብ ሳይመገብ ይቆያል። አየር

ሳይተነፍስ ግን አምስት ደቂቃ እንኳ ለመታገስ ያዳግተዋል። ለምሳሌ፣ ሙሴ ለአርባ ቀናት መጾም ችሏል።

የሰው አካል ሙቀት አለው። ሰው ሲሞት ሰውነቱ ይቀዘቅዛል።

የሰውና የእንስሳት ልዩነታቸው ሰው የሚፈልገውን ምድር እንድትሰጠው ማድረግ ይችላል። እንስሳ ግን፣ በተለይም በግጦሽ የሚኖር፣ ከቦታ ቦታ እየተዘዋወረ የሚያገኘውን ከመመገብ በቀር ሌላ ምርጫ የለውም። ሌላው፣ የእንስሳ ነፍስ ደሙነፍስ ናት። ዘላለማዊነት የላትም።

እግዚአብሔር የሰውን አካል የፈጠረው ከአፈር በመሆኑ፣ ይኸ ከአፈር የተገኘው ገላ የሚዳብረው ከላይ እንደጠቀስኩት ከምድር በተገኘ ጊዜያዊ ምግብ በመሆኑ (ምድር ጊዜያዊ በመሆኗ) ሥጋችንም ጊዜያዊ፣ (ፈራሽና በስባሽ) ነው። ከጊዜያዊ ነገር ዘላለማዊ ነገር አይገኝም ብል የተሳሳተኩ አይመስለኝም።

ነፍስ ግን የማትሞት ዘላለማዊት የሆነችው የተገኘችው ዘላለማዊ ከሆነው ከእግዚአብሔር እስትንፋስ በመሆኗ ነው። እነዚህን ለሕይወት አስፈላጊ የሆኑ መሠረታዊ ነገሮችን ተመርኩዘው ሊቃውንት አባቶቻችን የሰውን የዕድሜ ዘመን በአራት ይከፍሉታል።

የልጅነት ዘመን.....ውሃ

የወጣትነት ዘመን.....ነፋስ

የጎልማሳነት ዘመን.....እሳት

በመጨረሻም የሽምግልና ዘመን.....አፈር

ሰው ኖሮ ኖሮ መጨረሻው ሞት ነው። “አፈር ነህና ወደ አፈር ትመለሳለህ” ስለተባለ ሰው ሆኖ ከአፈር የሚቀር የለም። ይህም ማለት ሰው የሚሞተው በስተርጀናው ዘመን ነው ለማለት አይደለም። ሞት ዘግይቶም ቢሆን አይቀርም፤ ያዘናጋ ይሆናል እንጂ መውሰዱ የማይቀር ነው ለማለት ነው። ሰው አፈጣጠሩ በአምላክ አምሳል በመሆኑ ያሰባል፤ ይናገራል፤ ይተነፍሳል። እነዚህ የአንድነትና የሦስትነት መግለጫዎች ናቸው። የመጀመሪያው በአብ፤ ሁለተኛው በወልድ (ቃል) ሦስተኛው ደግሞ በመንፈስ ቅዱስ ይመሰላሉ።

ሰው ብልቶቹ ሁለት ሁለት ሆነው የተሰሩት የነፍስና የሥጋውን ነገር እንዲያስታውስ ነው። ሲጸልይ፤ ሲሰግድ፤ ሲመጸውት፤ እውነት ሲናገር ለነፍሱ የሚበጅ የጽድቅ ሥራ ይሰራል። በሌላ በኩል ደግሞ፤ ሲሰርቅ፤ ሲገድል፤ ሲያመነዝር፤ ሲዋሽ ነፍሱን የሚጎዳ ኃጢአት ይሰራል። ከሰውነት ክፍሎቹ ራስና ምላስ ለምን አንድ አንድ ብቻ ሆኑ ቢባል ሰው በተለያዩ የሰሜት ሕዋሳቶች የሚያገኛቸውን መረጃዎች ለማመዛዘንና የሚበጀውንም ሆነ የማይበጀውን ለመወሰን አንድ አእምሮ አለው። ምላሱ አንድ የሆነበት ምክንያት ደግሞ መናገር የሚችለው፤ በተለይ ክርስቲያን የሆነ ሰው፤ እውነትን ብቻ መሆኑን ለማስገንዘብ ነው።

አካለ ጎደሎ ካልሆነ በቀር (አካለ ጎደሎም ቢሆን ሰው መሆኑን መካድ አይቻልም።) ሰው ሆኖ አንድ እራስ፤ ሁለት ጆሮዎች፤ ሁለት ዓይኖች፤ አንድ አፍ፤ ሁለት እጆች፤ ሁለት እግሮች የሌሉት የለም። የሁሉም ሰዎች ብልቶች

በአቀማመጥ፤ በቁጥርና በተግባር ይመሳሰላሉ። ይሁን እንጂ፤ በቅርጽም ይሁን በቀለም ወይም በመጠን የአንዱ ሰው ከሌላው ይለያል። የአንዱ አሻራ ከሌላው ከማንም ጋር አይገጥምም። ሰው መመሳሰሉን ትቶ የሚያተኩረው በልዩነቱ ላይ ነው። ለመናናቅና ለመጣላት ጦርም ለማማዘዝ ዋናው ምክንያት ይኸው ነው።

አንድ ሰው ከአንድ አባትና እናት ይወለዳል። እናትና አባቱን የሚመርጥለት፤ የሰውየውን መልክና ቁመት የሚወስንለት እግዚአብሔር ነው። ያ ሰው አፈጣጠሩን ለመምረጥ መብት ወይም አቅም የለውም። ሸክላ ሠራውን “ለምን ጀበና፤ ምጣድ፤ ወይም ድስት አድርገኸ ሠራኸኝ?” ብሎ መጠየቅ እንደማይችል። የሰው ምርጫ የሆነውን እንዳለ አምኖ መቀበል ነው። ቃየል ይህን ለማስተዋል ቢችል ኖሮ የሱ ድርሻ “ፋንጋ” የወንድሙ ደግሞ “ቆንጆ” በመሆናቸው በቅናት ተነሳስቶ ወንድሙን ለመግደል ባልበቃ ነበር። ... “እዚህ ላይ ይቆየን።”

እንመካከር

“የምስክር ድንኳን”ን እንድጽፍ ያነሳሳኝ ዋናው ምክንያት ለላይማኖታችን የሚቆረቆር ባይታጣም በአንድነት ለአንድነት መሰለፍ ችግር በመሆኑ፤ ሃይማኖታችን ለጠላት ጥቃት ተመቻችታ በመገኘቷ ነው። ይኸ ነገር በዚህ ከቀጠለ ያልጠበቅነው ችግር ሊደርስብን ይችላል። ሁሉም እንዳቅሙ በተዋረድ መሥራት የሚገባውን ካልሰራና አስተዋጽኦ ካላበረከት ሃይማኖቷ ተጠናክራ መቆም አትችልም። ለነገሩ እስካሁንም የቆየችው በጥቂት ሰዎች ጸሎትና ተጋድሎ በእግዚአብሔርም ቸርነት ነው። የሆኖ ሆኖ፤ በተለይም በዚህ በውጭው ክፍለ ዓለም በአሁኑ ወቅት እውነተኛ ክርስቲያኖችን የሚያስጨንቅና መፍትሔም የሚያሻው አሳሳቢ ጉዳይ አለ። ጭንቀቱን ለጥቂቶች ትተን ዝም ብለን ተቀምጠን የምናየው ነገር አይደለም። ሁላችንም በሕብረት ሆነን መፍትሔ ማፈላለግ ይጠበቅብናል። መጽሐፉ ለሕትመት በቅቶ ሙሉውን ሀሳቤን እስከማስተላለፍላችሁ ድረስ እስከዚያው የቤት ሥራ ልሰጣችሁ። ለሃይማኖታችን የሚበጀውን እንድትመክሩ እንድትዘክሩ። መንደርደሪያ ሀሳቡ እነሆ፡-

ሀገራችን ኢትዮጵያ ሀገረ እግዚአብሔር ለመባል የበቃችው (ሕዝቧም ሕዝቧ እግዚአብሔር የሚባለው) በእግዚአብሔር ስለምታምንና ስለምትታመን ነው። ጠላቶቿን ድል አድርጋ ሉዐላዊነቷ እንደተጠበቀ ታፍራና ተከብራ ለመኖር የበቃችው

በልጆቿ ጀግንነትና በእግዚአብሔር ጥበቃ ነው። ከጥንት ጊዜ ጀምሮ ታሪካችን እንደሚያስረዳን ከሃይማኖት መስመር ፈቀቅ ባልን ቁጥር በሀገሪቱ ላይ መቅሰፍት ይመጣል። የዮዲትን፤ የግራኝ አህመድንና የደርግን አነሳስ፤ እንዲሁም የጣሊያንን ወረራና አመጣጥ ስንመለከት የሚያረጋግጥልን ይህንኑ ነው። በጣም ቀደም ያለውን ትተነው ክርስትና ወደ ኢትዮጵያ ከገባበት ዘመን ጀምሮ እስካሁን ድረስ ያለውን ታሪካችንን ብንመረምር ሃይማኖታችን ይጠነክር ወይም ይደክም የነበረው የቤተ ክህነትና የቤተ መንግሥት መሪዎች በነበራቸው ግንኙነት መሠረት ነበር። ሕዝቡም ሃይማኖቱን የሚወድ፤ ለሃይማኖቱ ሕይወቱን አሳልፎ የሚሰጥ፤ እግዚአብሔርን የሚፈራ ታላቅ እምነት የነበረው ሲሆን መሪዎቹም ነገሥታቱ በጣም ሃይማኖቶች ከመሆናቸው የተነሳ ቤተ መንግሥቱን ብቻ ሳይሆን ቤተ ክህነትንም የሚመሩት እነሱ ነበሩ። ይህም በነበራቸው ብቃት እንጂ እንደዘመናችን አስተሳሰብ ሕዝቡን ለመቆጣጠርና ሥልጣናቸውን ለማጠናከር ብለው በብልጠት የሚያደርጉት አልነበረም። ሕዝቡ ይገዛላቸው የነበረው በውዴታ ነበር። ሕይወቱን ለእነሱ፤ ለሃይማኖቱና ለርስቱ ያለቅሬታ ይሰዋል። እርግጥ ነው፤ መንግሥታቸው በሕዝቡ ዘንድ ተቀባይነት ያገኝ የነበረውና የሚጠናውም እጩ ወይም ጳጳስ ሲደግፋቸው ነበር። “ጳጳስ ያልቀባው ንጉሥ አልጋው አይረጋም” ይባል ነበር። የሃይማኖታችን መሪዎች ከነገሥታቱ ወይም ከገዢዎቹ ጋር ይወዳጃሉ እንጂ ቤተ ክህነት የመንግሥት ተቀጥላ ነበረች ለማለት አያስደፍርም። አለበለዚያ የቤተ ክርስቲያኖችን ራስ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

መሆኑን መካድ ነው። ይህንን ለማስረገጥ ምሳሌዎችን እጠቅሳለሁ። አዲስ ምኒልክ በሚነግሡበት ወቅት የአክሱም ካህናት አዲስ ዓለም ድረስ መጥተው ሥርዓተ ንግሡን እንዲያከናውኑ መልዕክት ልከውባቸው ነበር ይባላል። ካህናቱም በሰጡት መልስ አገልግሎት የሚፈልግ ሰው ወደ ቤተ ክርስቲያን ይመጣል እንጂ ቤተ ክርስቲያን ወደ ሰውየው አትሄድም ብለው ሳይፈሩ የቤተ ክርስቲያንን ክብር አስጠብቀዋል።

በንግሥተ-ነገሥታት ዘውዲቱ ጊዜ አለቃ ታዬ የሚባሉ አርቶዶክስን ክደው ወደ ሚሲዮናውያን የተቀላቀሉ ግለሰብ ሊሞቱ ሲሉ በቁማቸው የከዷትን ቤተክርስቲያን ሲሞቱ እንዲቀበሩባት ተናዝዘው ኖሮ ዘመዶቻቸው በአዲስ አበባ በሥላሴ ቤተ ክርስቲያን የመቃብራቸውን ሥፍራ ሲያስቆፍሩ ካህናቱ በደወል ተጠራርተው መቃብር ቆፋሪዎቹን አባርረዋቸዋል። ንግሥቱ ይህን ሰምተው፣ ምናል በሠራው ሥራ የኋላ ኋላ ተጸጽቶ ሊሆን ይችላልና ወደ ነበረበት የጥንት ቤቱ ልመለስ ሲላችሁ ለምን ትከለክሉታላችሁ? ፈቃዱን ለምን አትፈጽሙለትም? ብለው አዘኔታቸውን በመግለጽ ካህናቱ እንዲራሩላቸው በመልክተኛ ተማጽነዋቸው ነበር ይባላል። ካህናቱም በውሳኔአቸው ጸኑ እንጂ ንግሥቱ ተናግረዋል ብለው ውሳኔአቸውን አልቀየሩም። ንግሥቱ ካህናቱን ማዘዝ ሲችሉ መማጸናቸው ለቤተ-ክርስቲያን የነበራቸውን አክብሮት ያመለክታል። በደርግ ዘመን እምነት ያልነበራቸው “ጓዶች” ሲሞቱ በመቃብራቸው ላይ በመስቀል ምትክ የማጭድና የመዶሻ ምልክት እያደረጉ በአጸደ ቤተ-

ክርስቲያን ይቀበሩ እንደነበር ስናስታውስ ከሁለቱ ገዢዎች ማንኛቸው ቤተ- ክርስቲያንን ያከብሩ እንደነበር በቀላሉ መገንዘብ እንችላለን።

ሌላው የምጠቅሰው፣ ዐፄ ኃይለ ሥላሴ ሳይታሰቡ በድንገት እንጦጦ ኪዳነ ምሕረት ሊያስቀድሱ ሲሄዱ በዕለቱ ለመቀደስ የተመደቡት ካህን ድምፃዊ አልነበሩምና ሌላ ድምፃዊ ካህን እንዲገባ የደብሩ አለቃ ተረኛውን ካህን ሲያነጋግሯቸው “እኔ እኮ ለንጉሡ አይደለም የምቀድሰው፣ ለእመቤታችን ነው። ንጉሡ ስለመጡ እኔ የማልቀድሰው ከሳቸውና ከእመቤታችን ማንኛቸው በልጠው ነው?” እያሉ ሲከራከሩ ንጉሡ ይሰሙ ነበርና ተረኛው ካህን እንዲቀድሱ ለአለቃው መልዕክት ይልኩባቸዋል። ከቅዳሴውም በኋላ አቋማቸውን አድንቀው ሸልመዋቸዋል። አንድ ምሳሌ ልጩምርና ይበቃል። እጩ ቴዎፍሎስ በጣም የሚከበሩና የሚፈሩ ነበሩ። አዲስ ዮሐንስ የሾሟቸው 52ኛው ሊቀ ካህናት ነበሩ። ነገር ግን አዲስ ዮሐንስ እንኳ ሳይቀሩ እጩው ዘንድ ሲገቡ አደግድገው እንደነበር ይነገራል።

ነገሥታቱ በሕይወት ዘመናቸው ድንቅ የሆኑ አብያተ ክርስቲያናትን በማነጽ (ቅዱስ ላሊበላ፣ ንግሥት ዘውዲቱ)፣ የቤተ ክርስቲያን መተዳደርያ ርስት በመስጠት፣ ቤተ ክርስቲያንን ከከሃዲያን፣ ከበራዦችና ከለዋጮች በመጠበቅ (ዐፄ ዘርዓ ያዕቆብ፣ ዐፄ ዮሐንስ፣ ዐፄ ገላውዴዎስ) ሲያርፉ ወይም ገዳም ሲገቡ ደግሞ ርስታቸውንና ንብረታቸውን በማውረስ ቤተ ክርስቲያን ተከብራ እንድትኖር አድርገዋል። አንዳንዶቹ ሕዝባቸውንና ሀገራቸውን ከመጠበቅ አልፈው

የጎረቤት ክርስቲያን አገሮችን ከወራሪዎች ተከላክለዋል (አፄ ካሌብ)። አፄ ዳዊት ግብፅ ድረስ ዘምተው የጌታችን የመድኃኒታችን የአምላካችን የኢየሱስ ክርስቶስን ግማደ-መስቀሉን ይዘው ተመልሰዋል።

እግዚአብሔርን የሚያምኑና ሕጉን የሚያስፈጽሙ መሪዎች በተነሱበት ሰዓት ሀገሪቱ ጠላት የማይደፍራት ገናና ሆኖ ቆይታለች። ሀገራችን መዳከም የጀመረችው ከሃይማኖት መስመር እየወጡ በራሳቸው ስሜት ሀገር ለመምራት በተነሳሱ ሰዎች ምክንያት ማዕከላዊው አስተዳደር እየተዳከመ አሁን እንደ አዲስ ግኝት እሹሩ የምንለው የዘር ወይም የጎጥ አስተሳሰብ አይሎ የመሳፍንት አገዛዝ በተጀመረበት ወቅት ነበር። የጎጥ አስተሳሰብ ከፍተኛ የሆነ የርስ በርስ ጦርነት በማስከተሉ ኃያል የነበረችው ሀገር እየተዳከመች፤ አንድ የነበረችው እየተከፋፈለች መጣች።

በመሳፍንት አገዛዝ ተበጣጥሳ የነበረችው ሀገር በኋላ በዐፄ ቴዎድሮስ አማካይነት ማዕከላዊው መንግሥት ሲመለስ ኢትዮጵያ እንደቀድሞው መሆን ባትችልም እንደገና ማንስራራት ጀመረች። በመሳፍንቱ ተበጣጥሳ የነበረችው ሀገር ሙሉ ለሙሉ ባይሆንም እንደ ገና በአንድ ሰንደቅ ዓላማ ሥር እንድትገጣጠም አፄ ቴዎድሮስ የጀመሩትን አፄ ዮሐንስና ዳግማዊ ምኒልክ በኋላም አፄ ኃይለ ሥላሴ እግዚአብሔርን አጋዥ ኃይል አድርገው ደክመዋል። እስከ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አገዛዝ ማብቂያ መቃረቢያ ድረስ የቤተ ክህነትና የቤተ መንግሥት ትስስር ጥንት እንደነበረው እንደተጠበቀ ቆይቷል። ፋሽስት ጣሊያን አገራችንን በወረረችና ለጥቂት ዓመታት

በተቆጣጠረችበት ወቅትና ከዚያም በኋላ በተፈጠረው የአስተሳሰብ ለውጥ በተለይ በስደት ከቆዩትና የጣሊያን ባንዳ ከነበሩት መካከል የኦርቶዶክስን እምነት እየተው ካቶሊኮችና ፕሮቴስታንቶች ሆኑ። ኦርቶዶክስ “ኋላ ቀር”፤ እነዚህኞቹ ደግሞ ዘመናዊያን ሆነው ተቆጠሩ። በጣም የሰለጠኑት ደግሞ ሃይማኖትን ንቀው ትተው እምነት የሌላቸው ሆኑ።

ካቶሊኮችም ሆኑ ፕሮቴስታንቶች ትምህርት ቤቶችና የሕክምና ጣቢያዎች በየገጠሩ ሳይቀር ማቋቋም ስለተፈቀደላቸው ከውጭ በሚጎርፍላቸው እርዳታ አማካይነት ባጭር ጊዜ ውስጥ ተጠናክሩ። ታዲሂ ሕፃናትን፤ የወደፊቱን ሥልጣን ተረካቢዎችን በቀላሉ ወደ እነሱ መሳብ ቻሉ። ይህም ከጊዜ በኋላ ኦርቶዶክስ እንደሚያከትምላት ወይም እንደምትዳከም እነርሱም ኦርቶዶክስን በቀላሉ እንደሚተኩ እምነት አሳደረባቸው። ፕሮቴስታንቱ እየተስፋፉና እየተጠናከሩ ሲመጡ በአንፃሩ የኦርቶዶክስ እምነት እየቀዘቀዘች ነበር። ልጆችን ኮትኩቶ የሚያሳድገው፤ ፊደል መቁጠሪያው፤ ወንጌል መማርያው፤ ዳዊት መድገሚያው የቄስ ትምህርት ቤት ተጠናክሮ መቀጠል ሲገባው እንደ አልባሌ ነገር ችላ ተባለ። በመንግሥት ትምህርት ቤቶች እንደ መደበኛ ትምህርት ይሰጡ የነበሩት የግብረ ገብና የግዕዝ ትምህርቶች ተቋረጡ።

በቤተ መንግሥቱና በቤተ ክህነት ላይ ከፍተኛ የሆነ የጥላቻ ዘመቻ በማካሄድ ንጉሣዊ አገዛዝን ገዝግዞ መጣል ተቻለ። ንጉሡም ከሥልጣናቸው ሲወገዱ የቤተ ክህነትም ሲሦ መንግሥትነት አከተመ። ንጉሡ ኦርቶዶክስን ችላ ብለው

ለሌሎች መጪ እምነቶች በር ሲከፍቱ በአፄ ልብነ ድንግል የደረሰው ውድቀት በእሳቸው የሚደገም አልመሰላቸውም ነበር። በሳቸው ዘመን፤ ከዚያም ቀደም ብሎ፤ ቤተ ክህነት እንደ አሁኑ ምዕመናኑን በሰበካ ጉባዔ አስተዳደር አቅፋ አለመያዟ ትልቅ ጥፋት ፈጽማለች። ሕዝቡ የቤተ ክርስቲያንን ሕንፃ በመገንባት በጉልበትም ሆነ በገንዘብ ያግዛል፤ መገበርያ ይሰጣል፤ ስዕለት ያገባል፤ ሙዳዬ ምፅዋት ወይም ጃንጣላ ሲዞር ያቅሙን ያህል ይወረውራል። ገበሬው የተወቃ እህሉን በጎተራ ሳያስገባ ገና ከአውድማው ላይ እንዳለ ነበር አስራቱን ይከፍል የነበረው። በግዝት ወይም በበዓላት ቀናት አያርስም ነበር። ከብቶቹ ወይም በጎቹ ሲወልዱ የመጀመሪያዎቹን (ቀዳማይቱን) አሳድጎ ለቤተ ክርስቲያን ይሰጣል። አማኝ የሆነ ሰው የመጀመሪያ (የበኩር) ልጁን ዲያቆን ያደርጋል። ከዚህ ውጭ አልፎ ተርፎ በቤተ ክርስቲያን የውስጥ አስተዳደር ጣልቃ አይገባም። ካህናቱ የሚሉትን ይከተላል። ይኸ ሁሉ ነበር ነው። ደጋጎቹ አባቶቻችን የእግዚአብሔር ሰዎች ያደርጉት የነበረው ነው። ይህንን በማድረጋቸው ተጠቅመውበታል። በበረከት፤ በሰላምና በአንድነት ታፍረውና ተከብረው ለጠላት ሳይንበረከኩ በኩራት ኖረው አልፈዋል። እኛ ግን ልጆቻቸው በዘመናዊ አስተሳሰብ ተበክለን፤ እርስ በርስ ተነካክለን፤ የእግዚአብሔርን ቃል ትተን፤ ከአባቶቻችን መንገድ ወጥተን፤ ለጠላት አጎብድደን፤ ደካሞች ሆነን፤ አባቶቻችንን እየወቀስንና እያስወቀስን እንገኛለን። ቤተ ክርስቲያናችን አንድነቷ ላልቶ፤ አስተዳደሯ ተዳክሞ፤ በጠላቶቿ ጥቃት ሲደርስባት፤ ቅርሷ ሲዘረፍ፤ ልጆቿ በረሀብ

ሲበተኑ፤ በሰይፍ ሲመተሩ፤ ቤተ መቅደሶቿ ሲቃጠሉ፤ ዝም ብለን ተመልካች መሆናችን ከክርስቲያኖች ወገን ልንደመር አንችልም። መኖርያ ቤቱ በእሳት መቀጣጠል ሲጀምር ሌላ ሰው (መንገደኛ ወይም ጎረቤት) መጥቶ እስከሚያጠፋለት ድረስ ዝም ብሎ እንደሚመለከት ዳተኛ ሰው ሆነናል። እስከ መቼ ድረስ በራሳችን ጉዳይ ተመልካች (እንግዶች) ሆነን እንኖራለን? የምንከተለው ጎዳና እንደማያዛልቀን ከጥፋታችን የተማርን አይመስልም። የሚያዋጣን የአባቶቻችንን ሃይማኖት አጥብቀን መያዝ ነው። አባቶቻችን ተጠቅመው እንዳለፉ ሁሉ እኛም እንጠቀምበታለን። አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ አንድ እንደመሆኑ በደሙ የዋጁት ሥርዓተ አምልኮት የሚፈጸምባት ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችንም አንዲት ናት። ከመድኃኒታችን፤ ከአምላካችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ሥልጣን ክህነትን ተረክበው ቤተ ክርስቲያናችንን የሚያስተዳድሩት በኛ በአማኞቹ ላይ መንፈሳዊ ሥልጣን ያላቸው ካህናት (ሊቃነ ጳጳሳት) የመሠረቱት ማኅበር ወይም ሲኖዶስ አንድ ነው። ይህንን አንድነት የማይቀበል ከዚህ አንድነት የወጣ ሰው የተለየ ነው። “አንድነት ኃይል ነው” የሚባለው ያለ ምክንያት አይደለም። መከፋፈል ኃይልን ስለሚበቃትን ደካማ ስለሚያደርግና ለጥቃት አላልፎ ስለሚሰጥ ነው። “የምትከፋፈል መንግሥት አትጸናም” ብሎ ጌታ በወንጌል ማስተማሩ ከመለያየት ይልቅ አንድነት የሚበጅ መሆኑን ሲያስገነዝበን ነው። መለያየትን የሚሰብክ (የሚወድ) ሰይጣን ነው። በአሁኑ ወቅት እርስ በርሳችን በደረሰብን መከፋፈል ማዕከላዊው አመራር

ተዳክሞ፤ የሃይማኖት ተግባር ችላ ተብሎ በጠብና በክርክር ጊዜያችንን በከንቱ በማሳለፍ ላይ እንገኛለን። ቤተ ክርስቲያናችን እድገቷ የተገታ ከመሆኗም በላይ ጠላቶቿ ገፍተረው እንዲጥሏት ተመቻችታ በገደል አፋፍ ላይ ቆማለች። ባላት የረጅም ዘመን ተመክሮ የያዘችውን እውነተኛውን ሃይማኖት ለአፍሪካና ለሌሎችም አህጉራት ማዳረስ ሲገባት በካህናቱ ቸልተኛነትና በኛ አመጸኛነት የተነሳ የራሷንም ሰዎች በአግባቡ ማስተዳደር ተስኗታል። ይህንን ችግር እስከ መቼ አዝለነው እንቆይ? የጎበጠውን ለማቃናት፤ ያዘነበለውን ለማቅናት፤ የሰነፉትን ለማነቃቃት፤ ሁላችንም ለሃይማኖታችን በአንድነት ተግተን ለመስራት እንድንችል ምን እናድርግ?

በዚህ በውጭው ክፍለ-ዓለም በሃይማኖታችን የማንግባባውና በተለያዩ አቅጣጫ የምንጓዘው አባቶቻችን ያቆዩልን ሥርዓተ-ቤተ ክርስቲያን እያለ በግል ምኞትና ፍላጎት ቤተ ክርስቲያንን ለመምራት ስለምንፈልግ ነው። ቤተ ክርስቲያናችንን መምራት የሚገባቸው አደራውን ከኢየሱስ ክርስቶስ የተቀበሉት ካህናት (ሲኖዶስ) መሆን ሲገባቸው ወቅቱ በፈጠረው ችግር ምክንያት ካህናቱን ከአመራሩ አግልለን እኛ ምዕመናን ሥልጣናቸውን ነጥቀናቸው እንገኛለን። “አያያዙን አይተህ ጭብጠውን ቀማው” እንደተባለ። እንዲህም ስል ምዕመናን በቤተ ክርስቲያናችን ጉዳይ አያገባንም ለማለት ፈልጌ እንዳልሆነ ይታወቅልኝ። ምዕመናን የማይፈቀድልን ካህናትን ተክተን ቤተ ክርስቲያናችንን መምራት ነው እንጂ ቤተ ክርስቲያንን ማገልገል

አይደለም። ቤተ ክርስቲያንን በተለያዩ መንገድ ማገልገል ክርስቲያናዊ ግዴታችን ነው።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች መሆን የሚገባቸው ካህናት ናቸው ስል በማሳበር ሆነው በማዕከልና በበላይነት መምራት የሚገባቸው እነሱ መሆን እንደሚገባቸው የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ ለማስከበር ነው እንጂ በማዕከላዊው አመራር የማይመራ ካህን የቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ መሆኑ ሕጋዊ ነው ለማለት አይደለም። እያንዳንዱን ቤተ ክርስቲያን በተናጠል ማየት ስህተት ነው። ሁሉም በአንድነት በአንድ ማህበር ሥር መጠቃለል ይገባቸዋል። ከማህበር ተለይታ በራሷ የምትተዳደር ቤተ ክርስቲያን ከወገኖቿ (ከመንጋዎቿ) ተነጥላ ብቻዋን የቆመች የአውሬ ሲሳይ ለመሆን የተዘጋጀች እንስሳን ትመስላለች።

ቀኖና ቤተ ክርስቲያንን ትቶ በራስ መንገድ መጓዝ የትዕቢተኝነት ምልክት ነው። የክርስቶስን ቃል ትተን በራሳችን ስሜት በፖለቲካ አስተሳሰብ ቤተ ክርስቲያንን ለመምራት መሞከር ትርፉ መቅሰፍት ነው። ከክርስቶስ አደራ የተቀበሉት ካህናት ተቀምጠው በቤተ ክርስቲያን ጉዳይ ምዕመናን እርስ በርሳችን ስንነታረክ መስማት “አባት ተቀምጦ ልጅ ይፈርዳል” ተብሎ የተነገረው ትንቢት መድረሱን እንገነዘባለን። የምዕመናን የእርስ በርስ መናቆር እንዲቆምና እምነታችን በትክክለኛው መንገድ ስምሮ እንዲሄድ ቤተ ክርስቲያን እንደ ጥንቱ እንደ ጧቱ ሥልጣኑና ከበሬታው ባላቸው በካህናት ማዕከልነት መተዳደር ይኖርባታል።

ሃይማኖታችን በዘር ላይ የተመሠረተ ቢሆን ኖሮ፤ ከይሁዳ ምድር ከገሊላ ወይም ከናዝሬት አያልፍም ነበር። እንኳን እኛ ጋር ሊደርስ፤ መላውን ዓለም ሊያዳርስ ይቅርና እዚያው ጎረቤት ለነበረችው የሕይወት ውሃ ለመጠጣት ለጓጓችው ለሳምራዊቷ ሴት እንኳ ባልተረፈ ነበር። እኛ “የክርስቲናን ሃይማኖት የሚከተል አስተዳደር ኋላ ቀር ነው፤ መንግሥትና ቤተ ክርስቲያን መለያየት አለባቸው” ብለን ያልጮኽነውን ያህል በተፃራሪው አሁን የሌሎች ሃይማኖት ተከታዮች ደግሞ አስተዳደሩ በእነሱ እምነት መሠረት እንዲተካ ሲከራከሩ እኛ እናዳንቃለን። አውቀነውም ይሁን ሳናውቀው ጠላቶቻችን በሚጎነጉኑልን ወጥመድ እየገባን የነሱን ዓላማ አስፈጻሚዎች ሆነን እንገኛለን።

ቤተ ክርስቲያንን በረባው ባልረባው ማኩረፍና የሚገባትን ድጋፍ መንፈግ ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ ያመዝናል። ከሁሉም በላይ ሃይማኖትን ያዳክማል። ጠላትን ያጠናክራል። ከቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በኋላ የተነሱት ገዢዎች (ምናልባትም የወደፊቶቹም ጭምር) የሚያምኑት እንደቀደሙት ነገሥታት ሥልጣናቸውን ያገኙት ከእግዚአብሔር ላይሆን በጉልበታቸው እንደሆነ ነው። በትረ-መንግሥት ሲጨብጡ የቤተ ክርስቲያንን ፀሎትና ቅባት አላስፈለጋቸውም። በሕገ-መንግሥታቸው ግልጽ አድርገው እንዳስቀመጡት መንግሥታቸው በሃይማኖት ጉዳይ ጣልቃ አይገባም። ሃይማኖቱም በእነሱ አገዛዝ ጣልቃ እንዲገባቸው አይፈልጉም። ምንም እንኳ ሁለተኛው በተግባር መዋሉ የግድ ቢሆንም የመጀመሪያው ግን አይመስልም። በግልጽ ባይዳፈሩም ሲኖዶሱ ቢቻል እነሱን

የሚደግፍ ካልሆነም እነሱን የማይቃወም እንዲሆን ግፊት ያደርጋሉ። እስካሁን እንደታየው ወደፊትም ገዢዎች በተቀየሩ ቁጥር የሃይማኖታችን መሪዎቻችን በተለይም ፓትርያርኩን ስንቀይር ልንኖር ነው ማለት ነው። ስለዚህ፤ መንግሥት በቤተ ክርስቲያን ጉዳይ ጣልቃ እንዳይገባ ከተፈለገ የሲኖዶሱ ጥንካሬና የእኛም የምዕመናን ሕብረትና ለሲኖዶሱም የምንሰጠው ድጋፍ መጠናከር ያስፈልገዋል።

እዚህ ላይ መገንዘብ የምንችለው ቁም ነገር ቤተ ክህነት መተዳደር የምትችለው በምዕመናን ድጋፍ መሆኑን ነው። ቤተ ክህነት ከላይ እግዚአብሔርን፤ ከታች ደግሞ ምዕመናንን መተማመን አለባት። ምዕመናን አለንልሽ ካላሏት ህልውናዋ አደጋ ላይ ይወድቃል። ምዕመናን በሚያደርጉላት ድጋፍ መጠን ልትፋፋ ወይም ልትኮስስ ትችላለች። ምዕመናን በእግዚአብሔር የታዘዘነውን ድጋፍ ብናደርግ ቤተ ክህነት መንግሥትን የምትለማመጥበት ምክንያት አይኖራትም። እንዲያውም ጠንክራ ስትገኝ መንግሥትም ሊያከብራትና ምክሯንም ሆነ ተግሳጿን ለመስማት ይገደዳል። ለነገሩ ቤተ-ክርስቲያን ከመንግሥት ጋር አታካራ ውስጥመግባት አይኖርባትም። የምድሩን ነገር ለምድራውያን ትታ ትኩረቷ ስለ እግዚአብሔር መንግሥት መስበክ መሆን ይገባዋል።

እንግዲህ የሃይማኖት መሪዎቻችን ከገዢዎች ጋር ያላቸውን ቁርኝት ለማላቀቅና በዘርና በሌላ ባዕድ አስተሳሰብ መከፋፈል አቁመው በሃይማኖት ተግባር ላይ ብቻ እንድዲያተኩሩ እንደዚሁም ምዕመናኑም እምነቱን አጠንክሮ ቤተ ክርስቲያንን እየደገፈ በአንድነትና በሰላም እንዲኖር የሚቻልበትን መንገድ

ተመካከረን በሥራ ላይ ለማዋል መነሳሳት ይኖርብናል። ለዚህ ለተቀደሰ ዓላማ ሁላችንም በአንድነት እንሰለፍ። ቤተ ክርስቲያናችን ወደ ቀደመ-ክብሯ ትመለስ። በሌሎች የሷ ባልሆኑት ሰዎች እንድትከበር በቅድሚያ እኛ ልጆቿ እናከብራት። ለዚሁም ቸሩ አምላካችን ይርዳን። አጽራረ-ቤተ ክርስቲያንን ያስታግስልን። የሚፈታተነንን ርኩስ መንፈስ ያርቅልን። እውነተኛዎቹን እረኞች አያሳጣን። ለሁላችንም ቅንነትንና ብርታትን ያድላን። ቤተ ክርስቲያናችንን በሰላምና በአንድነት ያቆይልን። አሜን።

የግጥም መጽሐፍ እንደመሆኑ ማሳረጊያው በግጥም ቢሆን ጥሩ መስሎ ታየች። ስለሆነም ዝምታን ለሚወዱ ሰዎች አንዲት መልዕክት ማስተላለፍ ፈለግሁ።

ዝምታ ወርቅ ነው ከሆነ በልኩ፤

የሰው መብት ሳይደፍሩ የራስ ሳያስነኩ።

የሊባኖስ ዛፍ ነው ውሸት ምን ቢገዝፍ፤

እንደኮራ አይኖርም አይቀርም ሳይረግፍ።

በሃይማኖት ቁመ ሰዎች ሆይ አትፍሩ፤

እውነት እንድትነግሥ ለውሸት አትራሩ።

አንዳንዱ ምን ይሆን የሚቀርበት?

ዝምታን መምረጡ እውነት በመፍራት።

----- ///

በቀለ ተከሌ፡/ ደብረ ወርቅ

ቀደም ብለው በደራሲው የታተመ መጻህፍት፤

1- እምዬ ተዋህዶ፤

የክርስቶስ ነጾ

(ነሐሴ ፲፮ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም. - ዳሳስ፤ ቴክሳስ)

2- በኦርቶዶክስ ጽኑ

(ጳጉሜ ፫ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም. - ዋሽንግተን ዲ.ሲ.)